

AZƏRBAYCANIN ELM VƏ
MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏRİ



ABUZƏR
XƏLƏFOV

Bibliografik
məlumat kitabı

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ
M.F.AXUNDOV adına MİLLİ KİTABXANA**

*Azərbaycanın elm və
mədəniyyət xadimləri*

ABUZƏR XƏLƏFOV

Bibliografik məlumat kitabı

Bakı - 2006

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ
M.F.AXUNDOV adına MİLLİ KİTABXANA

*Azərbaycanın elm və
mədəniyyət xadimləri*

ABUZƏR XƏLƏFOV

Bibliografik məlumat kitabı

Anadan olmasının 75, elmi-pedaqoji fəaliyyətinin
55 illiyinə həsr edilir

II hissə

Bakı - 2006

BBK 78.5
S-15

Tərtibçi-müəllif: Solmaz Azay qızı Sadıqova
Redaktor: Kərim Məhəmməd oğlu Tahirov
Rəyçilər: prof. Zöhrab Hüseyn oğlu Əliyev
dos. Elçin Yusif oğlu Əhmədov

Sadıqova S.A. Abuzər Xələfov: Bibliografik məlumat kitabı.- B., 2006.- 142 s.

Bibliografik məlumat kitabı əməkdar elm xadimi, BİA-nın akademiki, Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin banisi, Bakı Dövlət Universiteti kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, tarix elmləri doktoru, professor Abuzər Alı oğlu Xələfovun həyat və yaradıcılığı, elmi-pedaqoji və ictimai fəaliyyətinə həsr olunmuşdur.

Bibliografik məlumat kitabı Abuzər Xələfovun yaradıcılığı və kitabxanaşünaslıq elmi ilə maraqlanan mütəxəssislər, mədəniyyət işçiləri, kitabxanaçılar, müəllimlər və tələbələr üçün nəzərdə tutulmuşdur.

© M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası

TƏRTİBÇİ-MÜƏLLİFDƏN

Oxuculara təqdim olunan bu bibliografik məlumat kitabı görkəmli mədəniyyət xadimi, Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin banisi, respublikada ali kitabxanaçılıq təhsilinin əsasını qoyanlardan biri, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, əməkdar elm xadimi, əməkdar mədəniyyət işçisi kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, tarix elmləri doktoru, professor Abuzər Alı oğlu Xələfovun elmi-pedaqoji və ictimai fəaliyyətinin 2001-ci ilin may ayından 2006-cı ilin sentyabr ayınadək olan dövrünü əhatə edir və 2001-ci ildə çap edilən eyni adlı vəsaitin davamı hesab olunur.

Bibliografik məlumat kitabı professor A.A.Xələfovun anadan olmasının 75, elmi-pedaqoji fəaliyyətinin 55 illiyinə həsr olunmuşdur.

2001-2006-cı illər professor A.A.Xələfovun elmi fəaliyyətinin zirvəsi hesab olunduğuna görə, belə bir vəsaitin çap olunmasına ehtiyac duyulmuşdur. Nəzərdə tutulan dövrdə görkəmli alimin 2 cildlik "Kitabxanaşünaslığa giriş", "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi", "Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi," "XXI əsrin əvvəllərində Azərbaycanda kitabxana işinin əsas inkişaf istiqamətlə-

ri", "Kitabxanaların kompüterləşdirilməsinin əsasları" (A.Qurbanovla birlikdə) və s. kimi dərslikləri və monoqrafiyaları çap olunmuşdur.

Professor A.A.Xələfov Heydər Əliyev əsərlərinin bibliografiyalaşdırılması sahəsində də çox böyük işlər görmüşdür. İlk dəfə olaraq respublikamızın milli bibliografik fəaliyyətində "Dünyanın görkəmli dövlət xadimləri" seriyası təsis olunmuş və ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin 80 illik yubileyi münasibətilə "Heydər Əliyev: bibliografik məlumat kitabı" nəfis şəkildə çap olunmuşdur (Heydər Əliyev: Bibliografik məlumat kitabı /Tərt. edənlər: A.A.Xələfov, S.A.Sadıqova; Red. və ön sözün müəllifi A.M.Məhərrəmov.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2003.- 434 s.). Kitabın Azərbaycan dilində 5 min, rus dilində 3 min və ingilis dilində 2 min tirajla ayrı-ayrılıqda çap edilməsi həm onun elmi əhəmiyyətinin miqyasını göstərir, həm də Heydər Əliyevin zəngin elmi-nəzəri irsinin öyrənilməsi, onun çoxsaylı əsərlərində irəli sürülmüş siyasi, iqtisadi, elmi və mədəni islahatların başa çatdırılması üçün çox gərəkli və faydalı xəzinə olduğunu müəyyən edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, son zamanlara qədər tərtib olunmuş bibliografik məlumat kitabları ancaq «bibliografiya» və «bibliografik göstərici» adı ilə çap olunurdu. İlk dəfə olaraq "Heydər Əliyev:

bibliografik məlumat kitabı”nın tərtibçi-müəllifləri professor A.A.Xələfov və S.A.Sadıqova materialların zənginliyini və həcmi nəzərə alaraq, habelə vəsaiti müasir informasiya cəmiyyətinin tələbatına uyğunlaşdıraraq Azərbaycan bibliografiyası üçün yeni bir formadan istifadə etmişlər. Bibliografik məlumat kitablarında təkcə ədəbiyyat siyahısı deyil, elmi məlumat və digər informasiyalar verildiyi üçün professor A.A.Xələfovun qeyd etdiyi kimi onlar “zəngin ensiklopedik kitablardır.” Azərbaycan bibliografiyası tarixində yeni bir janr elmi ictimaiyyət tərəfindən çox hörmətlə qarşılanmışdır.

AMEA-nın müxbir üzvü, professor Abel Məhərrəmov kitaba yazdığı “Azərbaycan intibahının böyük memarı” adlı ön sözdə qeyd etdiyi kimi, «...bütün informasiya vəsaitləri, o cümlədən dünyanın məşhur adamlarına həsr olunmuş əsaslı bibliografik vəsaitlər cəmiyyətin informasiyalaşdırılmasında olduqca böyük əhəmiyyətə malikdir. Siyasi dövlət xadiminə həsr olunan bibliografik informasiya mənbələri həm də həmin şəxsin dünyagörüşünün, çoxcəhətli ictimai-siyasi, ideoloji fəaliyyətinin cəmiyyətin inkişafında və dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsində, beynəlxalq iqtisadi, elmi və mədəni əlaqələrin genişlənməsindəki misilsiz rolunun təbliğində və yayılmasında mühüm vasitədir. Nüfuzlu

bibliografiyaşünas alimlər bibliografik informasiya nəşrlərinin tarixin ayrı-ayrı mərhələlərində tədqiqatçılar və kitab həvəskarları üçün nadir və qiymətli çap əsərlərinə dair “Qırmızı kitab” rolu oynadığını iddia etməkdə yanılmırlar. Bu baxımdan, Azərbaycan Respublikasının prezidenti, milli dövlətçiliyimizin memarı, dünya şöhrətli siyasi xadim, xalqımızın iftixarı cənab Heydər Əlirza oğlu Əliyevə həsr olunan geniş əhatəli, mükəmməl bibliografik informasiya nəşrləri də cəmiyyətimizin indisi və gələcəyi üçün çox ciddi informasiya qaynağı olaraq onun yaradıcı irsinin araşdırılmasında və öyrənilməsində istiqamətləndirici məşəl rolunu oynaya bilər» (S.25)

“Dünyanın görkəmli dövlət xadimləri” seriyasından milli bibliografiyamızın ilk qaranquşu olan bu bibliografik nəşr bir daha sübuta yetirdi ki, dünyanın çox az görkəmli dövlət xadimləri öz elmi-nəzəri əsərlərinin sayına və həcminə görə cənab Heydər Əliyevlə müqayisə oluna bilər. Məhz bu cəhətdən də Heydər Əliyev fenomenal bir şəxsiyyətdir. Hazırki bibliografik məlumat kitabı bu faktın ən bariz nümunəsidir.

Bibliografiyaşünas alim, professor Z.H.Əliyev və dosent N.İsmayılovun göstərici haqqında dediklərindən: “Mübaligəsiz demək olar ki, bu əsaslı bibliografik göstərici Azərbaycan bibliografiyasının

yeni əsrdə ən mühüm hadisəsidir və bir neçə cəhətinə görə fərqlənir. Əvvəla, o, Azərbaycan dövlət başçısına həsr olunmuş ilk dərin informasiya potensialına, böyük zaman və məna əhatəliyinə malik biblioqrafik informasiya mənbəyidir. İkinci səciyyəvi cəhəti ondan ibarətdir ki, müstəqil Azərbaycan Respublikasının biblioqrafik məhsuludur və məhz onun ümummilli lideri Heydər Əliyevə həsr olunmuşdur. Üçüncüsü, məhz müstəqil Azərbaycan Respublikasında ilk dəfə biblioqrafik fəaliyyətdə "Dünyanın görkəmli dövlət xadimləri" seriyası təsis olunmuş və Azərbaycan Prezidentinin 80 illik yubileyi münasibətilə nəfis şəkildə nəşr edilmişdir." O da qeyd edilmişdir ki, "Heydər Əliyev: biblioqrafik məlumat kitabı" universal xarakterli biblioqrafik informasiya mənbələri silsiləsinə aiddir. Yəni kitab biblioqrafik informasiya ilə yanaşı, elmi-publisistik informasiyanı da özündə birləşdirir və bu da onun informasiya potensialını gücləndirir. Kitab müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında və möhkəmləndirilməsində misilsiz rolu olan Heydər Əliyev irsinin biblioqrafiyalaşdırılması sahəsində atılan ilk addımdır. Bu da professor A.A.Xələfovun elmi yaradıcılığının bir sahəsi kimi diqqətəlayiqdir.

Professor A.A.Xələfov haqqında birinci biblioqrafik əsər 1987-ci ildə çap olunub.

2001-ci ildə professor A.Xələfov haqqında biblioqrafik məlumat kitabı (Abuzər Xələfov: biblioqrafik məlumat kitabı.- B., 2001.- 226 s.) çap olunmuşdur. Ona görə də müəllif bu dəfə biblioqrafik göstəricinin davamı kimi 2001-ci ilin may ayından 2006-cı ilin sentyabr ayınadək olan materialları qruplaşdırmışdır.

Biblioqrafik məlumat kitabında professor Abuzər Xələfovun göstərilən müddət ərzində çap olunan 80-dən artıq dərslisi, dərsləri vəsaiti, monoqrafiyası, metodik göstəriş və digər əsərləri toplanmışdır.

Kitabda həmçinin professor A.A.Xələfovun elmi rəhbəri və rəsmi opponenti olduğu namizədlik və doktorluq dissertasiyaları, redaktə etdiyi əsərlər də öz əksini tapmışdır. Bu dövrdə professorun 12 adda kitabı işıq üzü görmüşdür. 240-dan çox mənbə müvafiq bölmələrdə verilmişdir.

Məlumat üçün qeyd etmək lazımdır ki, professor A.Xələfovun 2001-ci ilə qədər 14 adda kitabı, 115 adda dövri mətbuat əsəri 130 çap vərəqi həcmində çap olunmuşdusa, 2001-ci ildən 2006-cı ilə qədər isə 12 adda kitabı, 65-dən çox dövri mətbuat əsəri 200 çap vərəqi həcmində çap olunmuşdur. Bütünlükdə isə 26 kitabı, 180-dən çox dövri mətbuat əsəri 330 çap vərəqi həcmində çap olunmuşdur.

Vəsaitdə professorun elmi fəaliyyətini əks etdirən qısa oçerk, həyat və fəaliyyətinin xronologiyası izlənilir. A.A.Xələfovun elmi-pedaqoji fəaliyyətinə həsr olunmuş ədəbiyyat biblioqrafik məlumat kitabının xüsusi bölməsində verilmişdir.

Məzmun və xarakterinə görə bütün materiallar xronoloji qaydada, o cümlədən daxilə əsər adlarının əlifbası prinsipi əsas götürülmüşdür.

Biblioqrafik məlumat kitabından lazımı məlumatı almaq işini asanlaşdırmaq üçün köməkçi göstəricilər də tərtib olunmuşdur.

Ümid edirik ki, biblioqrafik məlumat kitabı professor A.A.Xələfovun elmi-pedaqoji və ictimai fəaliyyəti ilə, həmçinin kitabxanaşünaslıq elmi ilə maraqlananlar üçün mühüm mənbə olacaq, görkəmli alimin Azərbaycan Respublikasının on minə yaxın kitabxanalarında çalışan tələbələrinin – kitabxana işçilərinin stolüstü kitabına çevriləcəkdir.

Vəsait haqqında öz fikirlərini bildirən mütəxəssislərə əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk və təkliflərini M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasına (AZ-1000,

Bakı şəh., Xəqani küç. 29) və BDU-nun Kitabxanaçılıq - informasiya fakültəsinə

(Az-1073/1 Bakı şəh., Z.Xəlilov küç. 23) göndərmələrini xahiş edirik.

A.A.XƏLƏFOV HAQQINDA GÖRKƏMLİ ALİMLƏRİN VƏ UNİVERSİTET ƏMƏKDAŞLARININ FİKİRLƏRİ

“Bakı Dövlət Universiteti kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının həqiqi üzvü, tarix elmləri doktoru, professor Abuzər Alı oğlu Xələfov Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin yaradıcısı, bu sahədə elmi məktəb yaratmış tanınmış alim, bacarıqlı elm və təhsil təşkilatçısıdır. İftixar etməli haldır ki, Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq nəzəriyyəsinin elmi əsası A.A.Xələfov tərəfindən qoyulmuş, ölkəmizdə kitabxana işinin tarixi və inkişaf perspektivlərinə həsr edilən araşdırmaları ilə vətənmimizdə mədəniyyət tarixinin nəzəriyyə və təcrübəsi zənginləşdirilmişdir.

Bu görkəmli alimin tədqiqatları ilə müəyyən edilmişdir ki, sivilizasiyaya malik olan qədim xalqlardan biri kimi azərbaycanlıların hələ antik dövrlərdən başlayaraq zəngin kitab və kitabxana mədəniyyəti olmuş, milli tarixlərin bütün mərhələlərində həmin mədəniyyəti daim inkişaf etdirmiş, həmin kitabxanalar xalqın mədəni-mənəvi təkamülündə və tərəqqisində mühüm rol oynamışdır.”

Misir Mərdanov
Azərbaycan Respublikasının təhsil
naziri, fizika-riyaziyyat elmləri
doktoru, professor, əməkdar elm
xadimi

“Bəşəriyyət tarixində elə şəxsiyyətlər olmuşdur ki, onların həyat və fəaliyyəti, qoyduğu izlər heç vaxt unudulmur, zaman keçdikcə daha parlaqlıqla özünü büruzə verir. Azərbaycan xalqı daim belə oğullarına güvənmiş, onların sözünün dəyərinə, zəkasının dərinliyinə pənah aparmışdır.

Biz fəxr edə bilərik ki, Bakı Dövlət Universiteti kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, tarix elmləri doktoru, professor, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət işçisi Abuzər Alı oğlu Xələfov da belə şəxsiyyətlərdəndir.

Azərbaycanda opera, dramaturgiya, mətbuatın öz baniləri olduğu kimi, cəsarətlə deyə bilərik ki, kitabxanaşünaslıq elminin də banisi məhz Abuzər Xələfov olmuşdur.

Abuzər müəllim universitetimizin əsas sütunlarından biri kimi bu gün də yorulmadan

fəaliyyət göstərir. Onun fəaliyyət sferası o qədər genişdir ki, BDU-nun elmi, pedaqoji və ictimai həyatını Abuzər müəllimsiz təsəvvür etmək çətindir. Yaşının bu kamillik çağında topladığı təcrübəni, bildiklərini gənc nəslə çatdırmaq üçün yorulmadan çalışır.”

Abel Məhərrəmov
BDU-nun rektoru, kimya elmləri
doktoru, professor, əməkdar elm
xadimi, millət vəkili

“Abuzər Xələfovla görüşəndə mənə elə gəlir ki, dünya bütünlüklə olmasa da, heç olmasa ətrafımız xeyli aydınlaşır və paklaşır. Belə insana, mənə, yalançı da yalan deyə bilməz.

Abuzər müəllim mənə, əgər belə demək mümkünsə, klassik aydınlarımızı xatırladır. Xəyalən uzağa gedirəm, təsəvvürümə Mirzə Cəlil, Sabir dövrünün maarifçiləri, elm adamları gəlir.

Özünü təbliğdən uzaq, gördüyü çox gərəkli işləri cəmiyyətin diqqətinə özü çatdırmağa cəhd etməyən, necə deyərlər uzun və maraqlı yaradıcılıq yolları keçəndən sonra da başını aşağı salıb doğma ixtisası sahəsində məktəb yaradan insan qazandığı

fərəhli nəticələrlə də öyünür. Ölkəmizdə yaranmış yüksək səviyyəli kitabxana sisteminin ahəngdar fəaliyyətinə görə isə hər birimizin öyünməyə haqqımız var."

Hidayət Orucov
Azərbaycan Respublikası Dini işlər
üzrə komitənin sədri, yazıçı.

"Abuzər müəllim həm də dinimizin qayda-qanunlarını gözəl bilən, onlara riayət edən bir insandır. Abuzər müəllim dinin yarısı olan insafı heç bir zaman əldən verməyən mömin bir müsəlmandır. Mən fakültəimizlə, ümumən universitetlə bağlı bir çox prinsipial məsələlərdə dəfələrlə bunun şahidi olmuşam.

Allahın evini - müqəddəs Kəbəni ziyarət etmiş Abuzər müəllim bir hacı kimi respublika miqyasında keçirilən dini tədbir və mərasimlərdə yaxından iştirak edir, özünün ibrətamiz söhbətləri, gözəl məsləhətləri ilə gəncliyimiz arasında inam, vətənpərvərlik hisslərinin qüvvətlənməsi işində fəal rol oynayır."

Vasim Məmmədəliyev
Azərbaycan Milli Elmlər
Akademiyasının müxbir üzvü,
əməkdar elm xadimi, filologiya
elmləri doktoru, professor.

"Abuzər haqqında bu sətirləri yazanda onun adının mənasına diqqət yetirdim.

Əgər səhv etmirəmsə, onun adı iki hissədən Abu və Zərdən ibarətdir. Abuzər - qızıl su deməkdir. Abuzər qoyulmuş ada fikir verin. Müdrik atababaların verdiyi ad - Qızılsu nə qədər də yerinə düşüb. Doğrudan da Abuzər həyatda millətin qızıl kimi bir oğluna çevrilmişdir.

Abuzər, Sizin soyadınızın Xələf olması da bir xoşbəxtlikdir. Xələfov insanlığın bir qütbündə, Naxələfovlar isə onun digər bir qütbündə dayanıb. Odur ki, Allah-təala Xələfovun naxələflərə qarşı qoymuş, onlara qarşı yorulmadan mübarizə aparmaq üçün yaratmışdır.

Millətin əsl oğulları bütün həyatı boyu millətə şərəflə xidmət ediblər. Möhtərəm professor Abuzər Xələfov, siz də daim millətimizin daxili dünyasının saflaşmasına xidmət etmişsiniz.

Vətənimizin saf suyu, təmiz havası və günəşinin hərarəti sizə halal olsun!”

Budaq Budaqov
Azərbaycan Milli Elmlər
Akademiyasının akademiki,
Respublika Ağsaqqallar Şurasının
sədri

“Əzizim Abuzər, səni yüz yaşayasan. Bu həyatdan, övladlarından, tələbələrindən, silahdaşlarından gözü dolusu görəsən!”

Arzum budur ki, tezliklə xain ermənilər Azərbaycan torpaqlarından qovulsun, qədim Qafqaz ellərində əmin-amanlıq bərpa edilsin, bu yaxın vaxtlarda o biri dostlarımızı da götürüb birlikdə Bakıdan çıxaraq, bizim Ağdaşda bir gecə rahatlandıqdan sonra özümüzü Sizin tərəfə - Göyçə mahalına verək. Doğma yurdun diş göynədən şəffaf suyundan içib, saf havasından udaq, mənəvi gözəlliklərindən qidalanıb o qədər gümrahlanaq ki, ruhən, mənən bir qədər keçmişə qayıdaq, qəbul imtahanı verdiyimiz illər, unudulmaz tələbəklik çağlarına qovuşaq!

Sözüm çox olsa da, müxtəsər yazdım. Ürəyimdən keçənlərin qalanını isə professor Abuzər Xələfovun 100 yaşı münasibətilə göndərəcəyim təbrik məktubunda yazacağam!

Bəkir Nəbiyev
Azərbaycan MEA Nizami adına
Ədəbiyyat İnstitutunun şöbə
müdiri, akademik, əməkdar elm
xadimi

“A.Xələfov gözəl bir insan, dostluqda vəfali və sadıq, ailədə qayğıkeş, qeyrətli və namuslu bir şəxs, daha doğrusu, şəxsiyyətdir. Daha bir gözəl sifətini də deyim. O, vətənpərvər, millətsevər, əsl vətəndaşdır. Elini, xalqını, vətəninə, müstəqil respublikasını sevən millət oğlu, millət övladıdır”.

Fuad Qasımzadə
fəlsəfə elmləri doktoru, professor,
Azərbaycan Milli Elmlər
Akademiyasının müxbir üzvü

"Professor A.Xələfov universitetdə və respublikamızda yalnız kitabxanaşünas kimi tanınmur, o, ictimai elmləri dərinlən bilən, universitetin, ümumən respublikamızın elmi, mədəni və ictimai həyatında böyük rol oynayan nüfuzlu alim, şəxsiyyət, ictimai xadimdir.

O, bunların hamısını şəxsiyyəti, istedadı, əməyi, tərcümeyi-halı ilə qazanmışdır. Bir sözlə, Abuzər müəllim "tərcümeyi-halı"nın sahibi olan Kişidir...."

Nizami Cəfərov

**filologiya elmləri doktoru,
professor, əməkdar elm xadimi,
millət vəkili**

"Ömrün müdrik və kamillik dövrünü yaşayan A.A.Xələfov bütöv bir şəxsiyyətdir. Onun həyatı, şəxsi və ictimai fəaliyyəti, geniş elmi erudisiyası, yaradıcılıq üslubu, tədqiqatçı-alim səliqə-sahmanı, idarəetmə qabiliyyəti, insanlara məhəbbəti, qayğısı, ünsiyyət və səmimiyyəti əsl nümunə məktəbidir. O, saflıq, təmizlik, qeyrətlilik, xeyirxahlıq, obyektivlik və prinsipiallıq rəmzidir. Əsl alim, vətənpərvər ziyalı, ümid, pənah yeri olan el ağsaqqalı, ürəyində

Vətən dərdi, yurd həsrəti, torpaq itkisi, Göyçə nisgili yaşadan nadir insanlardandır."

Hüseyn Əhmədov

**Azərbaycan Beynəlxalq
Universitetinin birinci prorektoru,
Akademik, pedaqoji elmlər
doktoru, professor.**

"Abuzərlə mən Bakı Dövlət Universitetinə bir ildə - keçən əsrin tən ortasında – 1950-ci ildə daxil olmuşuq. Hər ikimiz filologiya fakültəsinə: mən Azərbaycan dili və ədəbiyyatı şöbəsinə, o kitabxanaşünaslıq.

Siyahıda sonuncu yeri kitabxanaşünaslıq tutsa da, tələbələri çox seçilirdilər və o tələbələrdən ən çox fərqlənən Abuzər idi.

Oxumaqda, ictimai həyatda, mühazirə yazmaqda, fakültənin ilk dekanı olmaqda kitabxanaçılar arasında əməkdar mədəniyyət işçisi fəxri adını almaqda, kitabxana tarixi üzrə respublikamızda elmlər doktoru, professor olmaqda, respublikamızdan beynəlxalq aləmə çıxan kitabxanaşünas olmaqda, "Şöhrət" ordeninə layiq görülən kitabxanaşünas olmaqda, alimliyi də, müəllimliyi də,

insanlığı da bütöv olan, bir məzhəbə qulluq edən, dostluqda da birinci olan Abuzər müəllim.”

Ağamusa Axundov
filologiya elmləri doktoru,
professor, əməkdar elm xadimi,
Dövlət mükafatı laureatı

“Deyirlər həyat çox vaxt insanı büsbütün dəyişdirir. Uzun illər ərzində yaxından tanıdığın adam görürsən ki, bir anın içərisində tamam başqalaşır. Abuzər müəllim isə həyatı boyu olduğu kimi qalan, həmişə öz sadəliyi, təvazökarlığı ilə seçilən bir insan kimi öz nəcibliyini saxlayaraq bu gün də peşəsində vurğunluqla çalışır. Yetirmələrinin uğurlarına sevinən, onlarla haqlı olaraq öyünən hörmətli alimimiz bu gün də sevimli tələbələrindən, doğma həmkarlarından biliklərini əsirgəməyərək, elmi axtarışlarını davam etdirir.

Abuzər müəllim ailəsinə, elinə-obasına, vətəninə, Azərbaycana bütün varlığı ilə bağlı bir insandır. Çoxları kimi o da qəlbində bu gün doğulub boya-başa çatdığı Qərbi Azərbaycanın həsrətini, nisgilini yaşadır, bütün xalqımız kimi Qarabağ dərđini daşıyır.

Seyfəddin Qəndilov
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında Dövlət
İdarəçilik Akademiyasının rektoru,
tarix elmləri doktoru, professor,
əməkdar elm xadimi

“Abuzər müəllim Bakı Dövlət Universitetinin yetişdirməsidir. Orada boya-başa çatıb, orada öz müəllimlik işini fərəhlə, qürurla davam etdirir. Fərəh duyur, fərəhlənir, adı ilə, əməli ilə fəxr edir və sevinir. Müəllimlik çətin olduğu qədər də şərəfli, qibtəyə layiq sənətdir. Xalqımız müəllimi sevdiyi qədər heç nəyi, heç kəsi sevmir. Hamımızın bir-birinə müəllim müraciəti çox şey deyir. Müəllim ulu sənətdir, duru sənətdir, təlim-tərbiyə məktəbidir, ibrətamizlik məktəbidir, saf duyğular, nəcib hisslər tərcümanıdır. Bütün bu nəcib keyfiyyəti, zərif duyğuları, incə mətləbləri özündə birləşdirən Abuzər müəllim sözün həqiqi mənasında əvəzsiz müəllimdir. O, yüzlərin, minlərin müəllimidir. Nadir insanların, böyük şəxsiyyətlərin taleyinə işıq salandır. Bu sahədə o, özünün sağlığında heykəl ucaltmışdır desəm daha düzgün olar.

Teymur Bünyatov
Azərbaycan MEA Tarix və
Etnoqrafiya İnstitutunun şöbə
müdiri, akademik, əməkdar elm
xadimi

“Abuzər müəllim universitetə öz doğma evi kimi baxan, onun müvəffəqiyyətlərinə sevinən, özünü universitetdən ayrı təsəvvür etməyən, qaynayıb-qarıyan, konflikt işlərini yoluna qoymaq iqtidarında olan, inandırmağı bacaran universitet sütunlarındanır.”

Vasif Babazadə
geologiya-mineralogiya elmləri
doktoru, professor, Azərbaycan
Milli Elmlər Akademiyasının
müxbir üzvü, əməkdar elm xadimi,
Dövlət mükafatı laureatı

“Cəfər Cabbarlı demiş, hər binanın bir ustadı olduğu kimi, hər elmi sahənin də bir banisi, ustadı, ağsaqqalı olur.

Mən öz yaşımdan və yaşıdlarımdan, nəslimin adından danışırım. Kitabdan, kitabxanadan, müəllimlə

mədəniyyətindən, maarifdən, təhsildən ciddi söhbət gedən yerdə çox təbii olaraq öz halal haqqı kimi həmişə Abuzər müəllim xatırlanır. Baxmayaraq ki, mən 1972-ci ildə universitetin kitabxanaçılıq fakültəsini bitirmişəm, bu günə qədər heç vaxt doğma fakültəmizlə və müəllimlərimizlə əlaqəni kəsməmişəm. Taleyimə minnətdaram ki, Abuzər müəllim kimi tələbkar, ciddi, tərbiyəni və təhsili heç nəyə güzəştə getməyən, kitabı “Quran” qədər müqəddəs bilən bir müəllimin, bir təşkilatçının, bir elm fədaisinin tələbələrindən biri də mən olmuşam.

Bütün fəxri adlara, dövlətin ali mükafatlarına layiq görülmüş Abuzər müəllimin ən böyük mükafatı xalq sevgisi, el məhəbbəti, ən dadlı barı, meyvəsi onun tələbələri, ən müqəddəs məbədgahı Bakı Dövlət Universiteti, ən isti ocağı kitabxanaçılıq fakültəsidir.

Açıq alınlı, uca başlı, yetmiş beş yaşlı sevimli Abuzər müəllim! Vətənimin qeyrətli vətəndaşı, torpağımın tərəvətli oğlu, sizi bir tələbə-övlad məhəbbətilə bağırma basıram.”

Yaqubov Z.Y.
(Zəlimxan Yaqub)
Xalq şairi

“Təxminən beş il əvvəl universitetdə Nəşriyyat Şurası təşkil olundu. Professor A.Xələfov həmin şuraya sədr təyin edildi. Abuzər müəllimin işgüzarlığı və tələbkarlığı nəticəsində universitetdə nəşriyyat işi xeyli qaydaya düşdü. Hazırlanan dərslik, dərs vəsaiti, proqram və metodik göstərişlər bu şurada ətraflı müzakirə edilir və çapa məsləhət görülür.

Bakı Dövlət Universitetinin tarixində Abuzər Xələfovun adı bir neçə cəhətdən birincilər sırasında qalacaqdır: a) universitetin kitabxanaçılıq fakültəsinin təşkilatçısı; b) həmin fakültənin ilk dekanı; c) müstəqil fakültədə ilk kafedra müdiri; ç) kitabxanaşünaslıq üzrə ilk elmlər doktoru; d) həmin sahə üzrə ilk professor. Bu başlanğıcların xüsusi mənası var. Belə ilkinlər, belə başlanğıclar hər adama qismət olmur.”

Yusif Seyidov

**filologiya elmləri doktoru,
professor, əməkdar elm xadimi,
Dövlət mükafatı laureatı**

“Abuzər müəllimin yolu çoxların keçdiyi yoldan daha enişli-yoxuşlu olub. Əslində keçdiyi yolu o, özü salmalı olmuşdur. Mübaliğəsiz demək

olar ki, universitetdə, eləcə də Azərbaycanda kitabxanaçılıq və kitabşünaslıq istiqamətlərinin yaradılması birbaşa professor Abuzər Xələfovun adı ilə bağlıdır.

Professor Abuzər Xələfovun elmi və təşkilatçılıq fəaliyyəti kitabxanaçılıq fakültəsi miqyasından çox kənara çıxmışdır. O, son 30-35 ildə doğma universitetin bütün ümdə problemlərinin həllində fəal iştirak etmişdir.

Abuzər müəllim bundan sonra da hələ çox illər böyük qayğıkeşlik və narahatçılıqla Azərbaycan təhsilinə, elminə qulluq edəcəkdir”

Müseyyib Müseyibov
coğrafiya elmləri doktoru,
professor, əməkdar elm xadimi

“Mən Abuzər Xələfovu universitetə gələndən – tələbəlik illərindən tanıyıram. O, iradəli, vicdanlı, təmiz fikirli, insanların mənfəi və müsbət xüsusiyyətlərini üzə deməyi bacaran adamdır. Universitetin həyatında əməyi çox böyükdür. Kitabxanaçılıq fakültəsinin yaranmasının əsas səbəbkarlarından biridir. Neçə illərdir BDU-nun Veteranlar Şurası sədrinin 1-ci müavini. Üzərinə düşən vəzifəni

layiqincə yerinə yetirir. Hacıdır, kərbəlayıdır, məşədidir və bu adların müqəddəsliyini heç vaxt yadından çıxarmır.

Bir sözlə, A.Xələfov müqəddəs bir insandır.”

Məlik Məhərrəmov

Sovet İttifaqı Qəhrəmanı

“Abuzər Xələfovü tanıyanların hamısı onu çox ciddi bir təşkilatçı kimi qiymətləndirir.

Bakı Universitetində kitabxanaçılığın müstəqil fakültə kimi yaranması onun adı ilə bağlıdır. Bu proses mənim gözlərimin qarşısında gedib. Abuzər müəllim fakültəni yaratdı və qısa müddətdə onu universitetin sayılan, ən intizamlı fakültələrindən birinə çevirdi. Mən Abuzər müəllimi təşkilatçılığın və intizamın etalonu kimi tanıyıram.

Abuzər yaxşı yumor sahibidir – yumor insanın yaraşıqlarından biridir və kamillik əlamətidir. Ona bütünlük işləri və xasiyyətləri ilə birlikdə yumoru da yaraşır. Yumorun əskik olmasın, Abuzər Xələfov!

Tofiq Hacıyev
BDU-nun türkologiya kafedrasının
müdiri, filologiya elmləri doktoru,
professor, Azərbaycan MEA-nın
müxbir üzvü, əməkdar elm xadimi

“Bir insan, bir universitet müəllimi haqqında deyilən söz, ilk növbədə onun həyat yolunda iz buraxmış olan işlərlə bağlanır. Abuzər müəllimin həyat kitabında başlıca yer tutan işlər bir küll olaraq yalnız onun hal-tərcüməsində deyil, Bakı Dövlət Universitetinin yaşamında və quruluşunda iz buraxmışdır söyləsələr yanılmarıq. Abuzər Xələfov universitetimizə ayrıca fakültə adı daşımaqda olan bütöv bir təhsil-tədris bölümü və ayrıca bir müvafiq elmi araşdırma sahəsi bəxş etmişdi. Hamımız bilirik, bu Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanaçılıq fakültəsi və onun təmsil etdiyi ad daşıyan fəndir.

Ancaq hamımız yaxşı bilirikmi, hansı çətinliklər hesabına mümkün olmuşdur bu yeniliklər? Yeni fikir, yeni ideya hər zaman köhnəliklə və köhnəçiliklə qarşılaşmalı, üz-üzə gəlməli olur. Nə etmək olur, bu belədir. Köhnəçilik isə yalnız qarşılaşma ilə bitib qurtarmır, yeni doğulmaqda

olan qayə və ya ideyanı yolverilməz üsullar ilə boğub yox etməyə can atır. Mən burada salnaməçilik yapmağa bir lüzum görmürəm. Sadəcə, bir zaman Abuzər müəllimin fəaliyyətinə, xüsusilə onun təqdim etdiyi doktorluq işinə qaragüruh qüvvələrin inadkarcasına mane olmaq istədiklərini gözlərimlə görmüşəm. Guya belə bir elm və araşdırma sahəsi yoxdur, olsa da, predmetsizdir. Söz yox, günümüzün insanı üçün belə iradlar gülünc görünməlidir, o zaman isə bütün bunlar "ciddi-cəhd" biçimində təqdim olunmaqda idi.

Məmnunluqla xatırlada bilərəm ki, o zaman-ki işlərin gedişatında Abuzər müəllim ilə bir sırada olmuş, bizim "ev retroqradları" ilə olan "davaları" onunla paylaşmışam. Və taleyə şükranlıq edirəm ki, illər boyunca bu anlaqlı məsləkdaşlıq münasibətləri öz səmimi axarında davam etmişdir."

Süleyman Əliyərli
tarix elmləri doktoru, professor,
əməkdar elm xadimi, Türk Tarix
Qurumunun fəxri üzvü

"A.Xələfovun elmi tədqiqatı, araşdırılma səviyyəsinə görə son illərdə müttəfiq respublikalarda

yerinə yetirilmiş ən yaxşı orijinal işlərdən biridir. SSRİ Rəyasət Heyəti Kitabxana Şurasının Moskva Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti kitabxanaşünaslıq kafedrasının rəylərində qeyd edilirdi ki, müttəfiq respublikalarda kitabxana işinin tarixi, nəzəri və təcrübi problemlərinin işlənməsi üçün bu tədqiqat böyük əhəmiyyətə malikdir."

Konstantin Abramov
pedaqoji elmlər doktoru, professor

"Alim o zaman yüksəlir ki, məşğul olduğu sahənin, hətta problemin vurğunu" olur. Ömrünü bu vurğunluq, bu sevgi ilə yaşayır, bu vurğunluqdan yeni çalarlar tapır, onları işıqlandırır və elmə yeni töhfələr verir. Professor Abuzər Xələfov elmdə bu xoşbəxt vurğunlardandır."

Həmid İmanov
BDU-nun fəlsəfə (humanitar
fakültələr üzrə) kafedrasının
müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru,
professor

“Abuzər Xələfovü peşəsini dərindən bilən bir bağbana bənzədirəm. Elə bir bağbana ki, yetişdirib ərsəyə çatdırdığı ağacların meyvəsini sağlığında dəra bilir. Elə bir bağbana ki, böyütdüyü qollubudaqlı ağacların kölgəsində oturub ürək dolusu nəfəs alır və bu günlərə şükürlər olsun deyir. Abuzər müəllim tələbələrinin yanında yaxşılıqları ilə, alim kimi axtarıqları ilə qalıbdır.”

Elbrus Şahmar
polis polkovniki, yazıçı-publisist

“Abuzər müəllim respublikamızda tanınmış, sayılıb-seçilən, sanballı alimlərdən biridir. O, bu səviyyəyə öz gücü, bacarığı, çalışqanlığı və təşkilatçılığı sayəsində ucalıb.

Çox az alimlər tapılar ki, onun elmi-tədqiqat və kadr hazırlığı sahəsində özünü elmi məktəbi vardır. Azərbaycanda kitabxanaçılıq elmi məktəbinin yaradıcısı kimi professor Abuzər Alı oğlu Xələfovü hamı tanıyır.

Abuzər müəllim bir sıra fəxri adlara və titullara layiq görülmüşdür. Bunların hamısı onun

zəhmətinə, qabiliyyətinə və istedadına verilən qiymətdir”.

Xəlil İsmayılov
**BDU-nun kitabxanaçılıq-
informasiya fakültəsinin dekanı,
tarix elmləri doktoru, professor**

“Professor A.A.Xələfov Azərbaycanda və onun sərhədlərindən kənarında yüksək ixtisaslı kitabxanaşünasların, bibliografiyaşünasların və tarixşünasların yetişdirilməsində xüsusi çəkisi olan bir alimdir. O, sanballı tədqiqatları və elmi-pedaqoji təşkilatçılıq qabiliyyəti ilə respublikamızda kitabxanaşünaslıq elmi məktəbinin əsasını qoymuşdur.

Bir müdrik kəlam var: “Yüksək mövqelər böyük adamları daha böyük, kiçik adamları daha kiçik edir”. Doğrudan da, Abuzər müəllim şəxsiyyəti o qədər böyük və əzəmətlidir ki, onun mövqeləri yüksəldikcə həmişə gözümüzdə böyüyür, zirvəyə yüksəlir.”

Zöhrab Əliyev
**BDU-nun bibliografiyaşünaslıq
kafedrasının müdiri, Azərbaycan**

**Respublikasının əməkdar
mədəniyyət işçisi, professor**

“Çox maraqlıdır ki, respublikamızda keçirilən istənilən tədbirlərdə kitabxanaçılıq fakültəsindən söz düşəndə Abuzər müəllim göz önünə gəlir, Abuzər müəllimdən söhbət gedəndə kitabxanaçılıq fakültəsi elmi ictimaiyyətin diqqət mərkəzinə çəkilir.

Geniş dünyagörüşə, dərin elmi biliyə, yüksək insani keyfiyyətlərə malik olan professor Abuzər Xələfovun həyat yolu çox mənalıdır, nəsillərə nümunədir.”

Bayram Allahverdiyev

**• Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi
kafedrasının müdiri, tarix elmləri
doktoru, professor**

“Abuzər müəllim onu tanıyanların nəzərində müdrik ağsaqqal zirvəsindədir. Onun dəyərli məsləhətləri, faydalı tövsiyələri bundan sonra hələ neçə-neçə gəncin qolundan tutacaq.”

Tacəddin Quliyev

**pedaqoji elmlər namizədi,
dosent**

“Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq fikrinin müstəqil elm sahəsi kimi formalaşdırılaraq inkişaf etməsi tarix elmləri doktoru, professor, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının həqiqi üzvü Abuzər Xələfovun adı ilə bağlıdır.

Kitabxana işində nəzəri müddəaları kitabxana təcrübəsi ilə vəhdətdə götürüb sistemli şəkildə əlaqələndirmək Abuzər Xələfovun elmi yaradıcılığının ən mühüm səciyyəvi xüsusiyyətlərindən biridir. Cəmiyyətdə baş verən müasir kitabxana proseslərinə tarixi yanaşmaq, təcrübə məqalələri dünya kitabxanaşünaslıq nəzəriyyəsində formalaşdırılmış nəzəri konsepsiyalarla sintezləşdirmək A.A.Xələfovun bütün əsərlərində özünü qabarıq şəkildə göstərir.

Abuzər Xələfovun 55 illik elmi-yaradıcılıq yolu elm, mədəniyyət və kitabxana ictimaiyyətinin rəğbətini qazanan görkəmli alim-pedaqoqun keçdiyi şərəfli yoldur. Azərbaycanda kitab, kitabxana işi sahəsində nəzəri fikrin müasir nailiyyətləri, bütün

mühüm və əlamətdar hadisələri onun adı ilə möhkəm bağlıdır.

Hazırda Azərbaycanda Abuzər Xələfovun kitabxanaşünaslıq elmi məktəbinin formalaşması sayəsində bu məktəbin layiqli alim pedaqoqları və gənc istedadlı tədqiqatçıları uğurla fəaliyyət göstərir.

Rasim Kazımov
pedaqoji elmlər namizədi,
dosent

“Respublikamızın elə bir sahəsi yoxdur ki, orada Abuzər müəllimin tələbələri olmasın. Abuzər müəllim bütün kitabxanaçılarının müəllimidir.”

Füzurə Quliyeva
F.Köçərli adına Respublika Dövlət
Uşaq kitabxanasının direktoru,
əməkdar mədəniyyət işçisi

“Professor Abuzər Xələfov qazandığı halal ad-sana, şan-şöhrətə görə yalnız öz istedadına, işgüzarlığına, gərgin zəhmətinə borcludur. Onu

şöhrətləndirən xalqımızın çoxəsrlik milli kitab mədəniyyətinin öyrənilməsi, qədim dövrlərdən bu günə qədərki kitabxanalarımızın fəaliyyətinin araşdırılması, Azərbaycan kitabxanaşünaslıq elminin əsasının qoyulması və yüksək ixtisaslı kitabxanaşünas-bibliograf kadrların hazırlanması sahəsində göstərdiyi əvəzsiz xidmətləridir.”

Knyaz Aslan
Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin və
Jurnalistlər Birliyinin üzvü, dosent

**PROFESSOR ABUZƏR XƏLƏFOVUN
HƏYAT VƏ FƏALİYYƏTİNİN
ƏSAS TARİXLƏRİ**

Abuzər Alı oğlu Xələfov 1931-ci il dekabr ayının 25-də Qərbi Azərbaycanın Göyçə mahalının Cil kəndində anadan olmuşdur.

- 1938-ci il** Krasnoselo rayonunun Cil kənd yeddiillik məktəbində təhsil almağa başlamışdır.
- 1945-ci il** ÜİLKGİ sıralarına qəbul edilmişdir.
- 1945-ci il** Krasnoselo rayonunun Cil kənd yeddiillik məktəbini bitirmişdir.
- 1945-1946-cı illər** Krasnoselo rayonunun Cil kəndindəki Əli Bayramov adına kolxozda işləmişdir.
- 1946-cı il** SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə «Böyük Vətən müharibəsində (1941-

1945-ci illər) rəşadətli əməyə görə» medalı ilə təltif edilmişdir.

- 1947-ci il** Krasnoselo rayonunun Toxluca kənd onillik məktəbinin 8-ci sinfində oxumağa başlamışdır.
- 1950-ci il** Krasnoselo rayonunun Toxluca kənd onillik məktəbini bitirmişdir.
- 1950-ci il** Bakı Dövlət Universiteti filologiya fakültəsinin kitabxanaçılıq şöbəsinə qəbul edilmişdir.
- 1955-ci il** Sov. İKP sıralarına qəbul edilmişdir.
- 1955-ci il** Bakı Dövlət Universitetini bitirmişdir.
- 1955-ci il** Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanaşünaslıq və

- biblioqrafiya kafedrasında müəllim saxlanılmışdır.
- 1957-ci il** Bakı Dövlət Universitetinin şərqşünaslıq fakültəsi partiya bürosunun katibi seçilmişdir.
- 1958-ci il** «Kitabxana fondunun təşkilinin bəzi məsələləri» adlı ilk kitabı çapdan çıxmışdır.
- 1958-ci il** Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya kafedrasının baş müəllimi vəzifəsinə seçilmişdir.
- 1960-ci il** «Azərbaycanda kitabxana işinin tarixindən (1870-1920)» adlı kitabı nəşr olunmuşdur.
- 1961-ci il** «Azərbaycanda kitabxana işinin tarixindən (1920-1932-ci illər)» mövzusunda dissertasiya müdafiə edib tarix

- elmləri namizədi elmi dərəcəsinə almışdır.
- 1961-1981-ci illərdə** Bakı Dövlət Universiteti partiya komitəsinin üzvü olmuşdur.
- 1962-ci ildən 1969-cu ilə kimi** Bakı Dövlət Universitetinin doktorluq dissertasiyaları müdafiəsi üzrə elmi şurasının üzvü olmuşdur.
- 1962-ci ildən 1970-ci ilə kimi** Bakı Dövlət Universiteti kitabxanaçılıq fakültəsinin dekanı vəzifəsində işləmişdir.
- 1962-ci ildən bu günə kimi** Bakı Dövlət Universitetinin Böyük Elmi Şurasının üzvüdür.
- 1963-cü ildən bu günə kimi** Bakı Dövlət Universiteti kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışır.

1964-cü il

Ali Attestasiya Komissiyası (AAK) tərəfindən Kitabxanaşünaslıq kafedrası üzrə dosent elmi adı təsdiq edilmişdir.

**1964-cü ildən
1984-cü ilə kimi**

Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyi yanında İdarələrarası kitabxana şurasının sədri olmuşdur.

**1965-ci ildən
1980-ci ilə kimi**

SSRİ Mədəniyyət Nazirliyi yanında İdarələrarası kitabxana şurasının üzvü olmuşdur.

**1966-cı ildən
bu günə kimi**

Azərbaycan Sovet Ensiklopediyasının elmi məsləhətçisidir.

1969-cu il

Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə «Azərbaycan SSR əməkdar mədəniyyət işçisi» fəxri adına layiq görülmüşdür.

**1970-ci ildən
1979-cu ilə kimi**

Bakı Dövlət Universiteti Elmi əsərlərinin "Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya" seriyasının redaktoru olmuşdur.

**1970-ci ildən
1985-ci ilə kimi**

"Kitablar aləmində" jurnalının redaksiya heyətinin üzvü olmuşdur.

1970-ci il

SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə V.L.Leninin anadan olmasının 100 illiyinin qeyd edilməsi ilə əlaqədar «Şərəfli əməyə görə» medalı ilə təltif edilmişdir.

**1970-ci ildən
1985-ci ilə kimi**

Bakı Dövlət Universitetinin tarix fakültəsi yanında doktorluq müdafiəsi üzrə elmi şurasının üzvü olmuşdur.

1971-ci il

Ümumittifaq «Bilik» Cəmiyyətinin fəxri fərmanına layiq görülmüşdür.

1972-ci ildən

Azərbaycan SSR Ali və Orta

bu günə kimi

İxtisas Təhsili Nazirliyi
(indiki Təhsil Nazirliyi) Elmi-
Metodik Şurasının
“Kitabxanaşünaslıq və
biblioqrafiya” bölməsinin
sədridir.

**1973-cü ildən
1988-ci ilə kimi**

“Mədəni-maarif işi” jurnalı
redaksiya heyətinin üzvü
olmuşdur.

1974-cü il

“Azərbaycanda kitabxana
işinin tarixi (1933-1958)” adlı
kitabı çap olunmuşdur.

1974-cü il

Azərbaycan SSR Ali və Orta
İxtisas Təhsili Nazirliyi
Maarif, Ali Məktəb və Elmi
İdarə İşçiləri Həmkarlar
İttifaqının Respublika
Komitəsi tərəfindən «1973-cü
il sosializm yarışının qalibi
nişanı» ilə mükafatlandırıl-
mışdır».

1975-ci ildən

Bakı Dövlət Universiteti üzrə

1979-cu ilə kimi

nəzarət təşkilati-metodik
komissiyasının sədri
olmuşdur.

**1975-ci ildən
bu günə kimi**

Azərbaycan Kitabsevərlər
Cəmiyyəti idarə heyətinin
üzvüdür.

1975-ci il

Tarix elmləri doktoru elmi
dərəcəsi almaq üçün
«Azərbaycanda kitabxana
işinin tarixi (1933-1958-ci
illər)» mövzusunda
dissertasiya müdafiə etmişdir.

1976-cı il

SSRİ Ali Soveti Rəyasət
Heyətinin fərmanı ilə «Böyük
Vətən müharibəsində (1941-
1945-ci illər) qələbənin 30
illiyi» yubiley medalı ilə təltif
edilmişdir.

1977-ci il

SSRİ Ali və Orta İxtisas
Təhsili Nazirliyi və Maarif
İşçiləri Ali məktəb və elmi

- müəssisələr üzrə Həmkarlar İttifaqı Mərkəzi Komitəsi tərəfindən «1976-cı il sosializm yarışının qalibi» nişanı ilə təltif edilmişdir.
- 1977-ci il** Azərbaycan SSR Ali və Orta İxtisas Təhsili Nazirliyi, Maarif, Ali məktəb və Elmi İdarə işçiləri Həmkarlar İttifaqının Respublika Komitəsi tərəfindən «1976-cı il sosializm yarışının qalibi» nişanı ilə təltif edilmişdir.
- 1978-ci il** ÜİLKGİ Mərkəzi Komitəsi tərəfindən fəxri fərmanla təltif edilmişdir.
- 1978-ci il** Ali Attestasiya Komissiyası (AAK) tərəfindən kitabxanaşünaslıq kafedrası üzrə professor elmi adı təsdiq edilmişdir.
- 1979-cu il** SSRİ Ali və Orta İxtisas

- Təhsili Nazirliyi tərəfindən «İşdə əla müvəffəqiyyətlərinə görə» döş nişanına layiq görülmüşdür.
- 1979 -cu il** SSRİ Kitabsevərlər Cəmiyyətinin II qurultayının nümayəndəsi olmuşdur.
- 1979-cu ildən 1981-ci ilə kimi** Bakı Dövlət Universiteti Partiya Komitəsinin ideoloji işlər üzrə katib müavini olmuşdur.
- 1979-cu ildən 1985-ci ilə kimi** Bakı şəhəri Oktyabr (indiki Yasamal) rayon üç çağırış Xalq Deputatları Sovetinin deputatı olmuşdur.
- 1980-ci il** Azərbaycan SSR Ali və Orta İxtisas Təhsili Nazirliyinin keçirdiyi Respublika Müşavirəsinin iştirakçısı olmuşdur.

- 1980-ci il** Lenin ordenli Ümumittifaq «Bilik» Cəmiyyətinin təşəkkürnaməsinə layiq görülmüşdür.
- 1980-ci ildən
1987-ci ilə kimi** V.I.Lenin adına Lenin ordenli SSRİ Dövlət Kitabxanası yanında kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiya və kitabşünaslıq elmləri üzrə doktorluq müdafiəsi ixtisaslaşdırılmış elmi şurasının üzvü olmuşdur.
- 1980-ci ildən
1987-ci ilə kimi** SSRİ Ali və Orta İxtisas Təhsili Nazirliyi ali təhsil üzrə tədris-metodik idarəsi yanında «Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya təhsili üzrə» elmi-metodik şurasının üzvü olmuşdur.
- 1980-ci ildən
1994-cü ilə kimi** Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanaçılıq fakültəsinin dekanı olmuşdur.
- 1981-ci il 9 dekabr** Azərbaycan SSR Ali və Orta

- İxtisas Təhsili Nazirliyinin fəxri fərmanı ilə təltif edilmişdir.
- 1981-ci il
24 dekabr** Maarif, Ali Məktəb və Elmi İdarə İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin fəxri fərmanı ilə təltif edilmişdir.
- 1981-ci ildə** Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən fəxri fərmanla təltif edilmişdir.
- 1982-ci il** Ümumittifaq Könüllü Kitabsevərlər Cəmiyyətinin fəxri fərmanı ilə təltif edilmişdir.
- 1982-ci ildən
1987-ci ilə kimi** Azərbaycan SSR kitabsevərlər Cəmiyyətinin «Kitab» xalq universitetinin rektoru olmuşdur.
- 1984-cü il** SSRİ Mədəniyyət Nazirliyi və Mədəniyyət İşçiləri

Həmkarlar İttifaqının Rəyasət Heyəti tərəfindən «N.K.Krupskaya» medalı ilə təltif edilmişdir.

**1984-cü il
30 oktyabr**

Azərbaycan SSR Təhsil Nazirliyi və Maarif İşçiləri Ali Məktəb və Elmi Müəssisələr üzrə Həmkarlar İttifaqı Mərkəzi Komitəsi tərəfindən «1983-cü il sosializm yarışının qalibi» nişanı ilə təltif edilmişdir.

1985-ci il

SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə «Böyük Vətən müharibəsində (1941-1945-ci illər) qələbənin 40 illiyi» yubiley medalı ilə təltif edilmişdir.

1987-ci il

Umumittifaq «Bilik» Cəmiyyəti tərəfindən «Fəal işinə görə» nişanı ilə təltif edilmişdir.

1987-ci il

“Azərbaycanda kitabxanaçılıq təhsilinin inkişafı” adlı monoqrafiyası çap olunmuşdur.

**1989-cu il
20 sentyabr**

SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə “Əmək veteranı” medalı ilə təltif edilmişdir.

**1991-ci il
23 dekabr**

Azərbaycan Respublikası Xalq Təhsili Nazirliyinin fəxri fərmanı ilə təltif edilmişdir.

1992-1993-cü illər

“Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu hazırlayan ekspert komissiyasının üzvü olmuşdur.

**1995-ci il ildən
bu günə kimi**

Bakı Dövlət Universiteti Veteranlar Şurasının sədr müavinidir.

1995-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1995-ci il tarixli fərmanı ilə «1941-1945-ci

illər Böyük Vətən müharibə-
sində qələbənin 50 illiyi»
yubiley medalı ilə təltif
olunmuşdur.

1998-ci il

Bakı Dövlət Universiteti
Nəşriyyat Şurasının sədri
təyin olunmuşdur.

**1998-ci il
mart-aprel**

Səudiyyə Ərəbistanının
Məkkə şəhərində Həcc
ziyarətində olmuşdur.

1998-ci il

«Azərbaycanda ali kitabxa-
naçılıq təhsili» adlı monoq-
rafiyası çapdan çıxmışdır.

1998-ci il

«Kitabxana işi haqqında»
Azərbaycan Respublikası
Qanununun layihəsini hazır-
layan işçi qrupunun sədri
olmuşdur.

1999-cu il

Azərbaycan Respublikası
Müəllimlər Qurultayının
nüməyəndəsi olmuşdur.

1999 -cu il

Azərbaycan Kitabxanaçılar
Cəmiyyətinin prezidenti
seçilmişdir.

1999-cu il

Professor A.A.Xələfovun
rəhbərliyi ilə kitabxanaçılıq
fakültəsi nəzdində «Kitabxana
proseslərinin kompüterləş-
dirilməsi» elmi-tədqiqat
laboratoriyası açılmışdır.

**1999-cu ildən
bu günə kimi**

Respublika Təhsil Şurasının
üzvüdür.

**1999-cu il
14-24 iyun**

İran İslam Respublikasında
Məşhəd ziyarətində olmuşdur.

**1999-cu il
4 oktyabr**

Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyi kollegiyasının
qərarı ilə fəxri fərmana layiq
görülmüşdür.

2000-ci il

Azərbaycan Respublikası

- 11 fevral** Prezidentinin fərmanı ilə «Şöhrət» ordeni ilə təltif edilmişdir.
- 2000-ci il 15 fevral** Birləşmiş Millətlər Təşkilatı yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının müxbir üzvü seçilmişdir.
- 2000-ci il iyun** Azərbaycan Respublikası Prezidentinin göstərişi ilə Yasamal rayon İcra hakimiyyətinin başçısı tərəfindən 1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsində qələbənin 55 illiyi şərəfinə «1941-1945-ci illər müharibəsi veteranı» nişanı ilə təltif edilmişdir.
- 2001-ci il 12-16 fevral** Kərbəla ziyarətində olmuşdur.
- 2001-ci il 20 fevral** Birləşmiş Millətlər Təşkilatı yanında Beynəlxalq İnforma-

- siyalaşdırma Akademiyasının həqiqi üzvü (akademiki) seçilmişdir.
- 2001-ci il** Birləşmiş Millətlər Təşkilatı yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının və Rusiya Yazıçılar İttifaqının “Xeyriyyəçilik və maarifçilik” medalı ilə təltif edilmişdir.
- 2001-ci il** Azərbaycanda ilk dəfə olaraq «Kitabxanaşünaslığa giriş» adlı dərsliyi çapdan çıxmışdır.
- 2001-ci il** A.A.Xələfova «Əməkdar elm xadimi» fəxri adının verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı: Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin inkişaf etdirilməsindəki xidmətlərinə görə Abuzər Alı oğlu Xələfova «Əməkdar elm xadimi» fəxri adı verilsin. Heydər Əliyev.- Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti.
Bakı şəhəri. - 24 dekabr. -
2001-ci il.

2002-ci il

Professor A.Xələfov İsgəndəriyyə kitabxanasının yubiley mərasimində iştirak etmişdir. Professor bu səfərə dünyanın ən məşhur kitabxanası olan qədim İsgəndəriyyə kitabxanasının təntənəli açılış mərasimində iştirak etmək üçün həmin kitabxananın müdiri doktor İsmayıl Siracəddin tərəfindən rəsmən dəvət olunmuşdu. Təntənəli açılış mərasimində MƏR prezidenti Hüsni Mübarək, Fransa prezidenti Jak Şirakla yanaşı, bir çox dövlətlərin yüksək rütbəli xadimləri, o cümlədən Abuzər Xələfov, Əhməd Kamil (Misir), Əbdül Lətif Əhməd (Küveyt), Hənan Əşrəfi (Fələstin), Jak Attalu (Fransa), Marqaret Katley-

Karlson (Kanada), Umberto Eko (İtaliya), Hans Pefpir (Almaniya) və başqa tanınmış simalar iştirak etmişlər. Açılış zamanı geniş məruzə ilə çıxış edən MƏR-in prezidenti H.Mübarək cəmiyyətdə kitabın və kitabxanaların rolunu yüksək qiymətləndirmiş, dünyanın zəngin mədəniyyət ocaqlarından birinin - İsgəndəriyyə Kitabxanasının minilliklərin ağır sınağından şərəflə çıxmasını və yenidən dünyanın qabaqcıl texnologiyasına uyğun bərpa edilərək çoxsaylı oxucuların istifadəsinə verilməsini böyük mədəni hadisə adlandırmışdır.

2002-ci il

Azərbaycanlı alim ABİ-nin mükafatına layiq görülmüşdür.

2002-ci il

Professor A. Xələfov
“Kitabxanaşünaslığa giriş”

- dərsləyinə görə “Təhsil” cəmiyyətinin təsis etdiyi “Təhsil sahələri üzrə nailiyyətlərə görə” mükafatına layiq görülmüşdür.
- 2003-cü il** “Kitabxanaşünaslığa giriş” dərsləyinin 3-cü hissəsi çapdan çıxmışdır.
- 2003-cü il** Ümummilli liderimizin 80 illik yubileyinə həsr olunmuş “Heydər Əliyev: Biblioqrafik məlumat kitabı” Azərbaycan, rus, ingilis dillərində çap olunmuşdur.
- 2003-cü il** Professor A.Xələfovun rəhbərliyi ilə İslamova Ş.İ. «Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası kitabxana şəbəkəsinin təşəkkülü və inkişafı (1923-1990-cı illər)» tarix elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün dissertasiya müdafiə etmişdir.

2003-cü il

Amerika Bioqrafiya İnstitutunun son 10 il ərzində hər il həsr etdiyi «Xüsusi fərqlənən liderliyin beynəlxalq göstəricisi» adlı biblioqrafik soraq-məlumat kitabının 2003-cü il üçün çıxmış XI buraxılışına professor A.Xələfovun da adı daxil edilmişdir.

2004-cü il

Professor A.Xələfovun rəhbərliyi ilə X.İsmayılov «Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin metodik təminat sistemi (1918-1920-ci illər) tarixi, müasir vəziyyəti və perspektivləri» mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir.

2004-cü il

«Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi» adlı dərsləyin birinci hissəsi nəşr olunmuşdur.

2004-cü il

Professor A.Xələfovun elmi rəhbərliyi ilə Aslanov Knyaz “Şəxsiyyətin formalaşmasında bədii ədəbiyyatın rolu” (Azərbaycan kitabxanalarının materialları əsasında) namizədlik dissertasiyasını müdafiə etmişdir.

2004-cü il

Professor A.Xələfov Amerikada “İlin Adamı-2004” seçilmişdir.

2005-ci il

“Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi” II hissə kitabı çapdan çıxmışdır.

2005-ci il 4 iyul

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən professor Xələfov Abuzər Alı oğlu 2004-2005-ci tədris ilinin nəticələrinə görə Bakı Dövlət Universiteti üzrə “İlin

müəllimi” fəxri adı ilə təltif edilmişdir.

2006-cı il

“Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi” adlı kitabı çap olunmuşdur.

2006-cı il 10 may

M.F.Axundov adına Milli Kitabxanasında Professor Abuzər Xələfovun “Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi” kitabının təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Tədbirdə Mədəniyyət və Turizm naziri Əbülfəs Qarayev, AMEA-nın müxbir üzvü, BDU-nun rektoru, millət vəkili Abel Məhərrəmov, akademik Fuad Qasımlı, xalq şairi Zəlimxan Yaqub, YUNESKO-nun “Hamı üçün informasiya” proqramının Rusiya komitəsinin sədri, beynəlxalq ekspert Yevgeni Kuzmin, BDU-nun dosenti Rasim Kazımov,

Milli Kitabxananın direktoru
Kərim Tahirov və b. çıxış
edərək kitab haqqında öz ürək
sözlərini söylədilər.

ALİMLİK ZİRVƏSİ

2001-2006-cı illər Birləşmiş Millətlər Təşkilatı yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Elm Xadimi, tarix elmləri doktoru, professor, BDU-nun Kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri Abuzər Alı oğlu Xələfovun elmi fəaliyyətinin zirvəsi sayıla bilər.

Bu illər ərzində onun yaratdığı əsərlər, apardığı tədqiqatlar öz məzmunu, elmi əhəmiyyəti baxımdan bu dövrdən 50 il əvvəl yazdığı çoxsaylı əsərlərinin məntiqi davamı olmaqla yanaşı, müəllifin elmi təfəkkürünün, zəhmətsevərliyinin və öz peşəsinə vurğunluğunun daha yüksək zirvələrə çatdığından xəbər verir.

Professor Abuzər Xələfovun 2001-2006-cı illərdəki elmi fəaliyyəti çox geniş və əhəmiyyətlidir.

Rəqəmlərin dili ilə desək, bu dövrdə Abuzər Xələfov tərəfindən 12 adda monoqrafik əsər, dərslik, 65-dən artıq elmi məqalə, resenziya yazılmış, müxtəlif elmi məclislərdə məzmunlu məruzələr edilmiş, çoxsaylı müsahibələr verilmişdir. Bunlarla yanaşı, o kitabxanaçılıq təhsili ilə yanaşı bir çox tədris proqramlarının hazırlanmasında tərtibçi və redaktor kimi iştirak etmişdir.

2000-2006-cı illər ərzində Abuzər Xələfovun rəhbərliyi ilə 5 namizədlik və 1 doktorluq dissertasiyası müdafiə edilmişdir.

XXI əsrin ilk illərində Abuzər Xələfovun elmi-tədqiqat fəaliyyətində kitabxanaşünaslıq nəzəriyyəsinin tarixi və müasir problemlərinin işlənməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Bu baxımdan onun 2001-2004-ci illərdə nəşr etdirdiyi 2 cildlik “Kitabxanaşünaslığa giriş” monoqrafiyası Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq fikrinin inkişafında yeni mərhələ sayıla bilər.

Azərbaycanın müstəqilliyi şəraitində kitabxanaşünaslıq nəzəriyyəsində ümumbəşəri və milli dəyərlərə, eləcə də dünya kitabxanaşünaslıq nəzəriyyəsinin müasir mütərəqqi ideyalarına əsaslanan bu əsər respublikamızda kitabxanaçılıq-informasiya ixtisası üzrə ilk dərslikdir. Burada kitabxanaşünaslığın nəzəri problemləri və metodoloji əsasları, kitabxanaçılıq fəaliyyəti yaradılmışdır. Dərsliyin birinci cildində “Kitabxanaşünaslığa giriş” fənninin predmeti, bunun tərkib hissələri, cəmiyyətdə kitabxanaçılıq fəaliyyətinin ictimai mahiyyəti, sosial funksiyalarının ümumnəzəri problemləri sistemləşdirilmiş və ümumiləşdirilmiş bir elmi fənn kimi əks etdirilmişdir.

Dərsliyin ən mühüm və önəmli xüsusiyyətlərindən biri də odur ki, dünyada kitabxanaşünaslıq fənninin inkişaf mərhələləri şərh edilmiş, Azərbaycanda orta əsrlərdən başlayaraq müasir dövrə qədər kitabxanaşünaslığın təşəkkülü və inkişafının mühüm tarixi mərhələləri işıqlandırılmışdır.

Abuzər Xələfovun “Kitabxanaşünaslığa giriş” dərsliyi Azərbaycanda kitabxanaçılıq təhsili tarixində ilk dəfə olaraq kitabxanaşünaslığın və kitabxana işinin nəzəri və metodoloji əsaslarının cəmiyyətdə baş verən çoxsahəli kitabxana-informasiya proseslərinin ümumi prinsiplərinin, inkişaf qanunauyğunluqlarının tələbələr və müəllimlər tərəfindən sistemli şəkildə mənimsənilməsi və dərk edilməsi üçün geniş imkanlar açmışdır.

Həmin kitab əhatə etdiyi problemlərə, mənbə və sənəd bazasına, materialların həcminə və təhlil üsullarına görə sanballı bir nəşrdir. Dərsliyin ən mühüm üstünlüklərindən biri də məzmunca çox mürəkkəb olan materialların dəqiq təşkili, sistemləşdirilməsi və ifadəsidir.

Dərsliyin məzmunu və mahiyyəti, burada araşdırılan problemlərin əhəmiyyəti ilə şərtlənir ki, bu da dünyada müasir kitabxana-informasiya proseslərinin nəzəriyyə və təcrübəsi üçün olduqca vacibdir. Kitabda kitabxanaşünaslıq fikrinin inkişaf

tarixinin aktual məsələləri, dünya informasiya məkanında kitabxanaların elmi, informasiya və sosial mədəni missiyası da tədqiq edilmişdir.

Dünya kitabxanaşünaslığının nailiyyətlərinə əsaslanan dolğun materiallar - hissələrin elmi müddələrin istifadəsinin məntiqliyi və yığcamlığı ilə seçilir.

Kitabxanaşünaslığı kitabxana-informasiya proseslərinin və sosial kommunikasiyaların qanunauyğunluqları haqqında elm kimi şərh edən müəllif onun inkişafının tarixi və nəzəri cəhətlərini hərtərəfli açıqlayır. Bu baxımdan ilk dəfə işlənmiş "Tarixə-qədərki kitabxanaşünaslıq (bizim eradan əvvəl ikinci minilliyin ortalarından XVIII əsrə qədər) fikrinin meydana gəlməsi və inkişafı", "XIX əsrdə kitabxanaşünaslığın inkişafı", "XX əsrdə kitabxanaşünaslığın inkişafı", "Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq fikrinin təşəkkülü və inkişafı (ən qədim dövrlərdən XX əsrin əvvəllərinə qədər)", "Azərbaycanda kitabxanaşünaslığın inkişafı (1920-2000-ci illər)" bölmələri xüsusilə qiymətlidir.

Kitabxanaşünaslığın sistemli təhlili həm kitabxanaşünaslığın özünün tarixində, həm də onun başqa elmlərlə qarşılıqlı əlaqəsində bir sıra münasibətləri aşkara çıxarmağa müəllifə imkan vermişdir. Bu cür yanaşma dərsləkdə "Müasir kitabxana-

şünaslığın mahiyyəti, obyekt və predmeti", "Kitabxanaşünaslığın funksiyaları", "Kitabxanaşünaslığın elmi metodikası", "Kitabxanaşünaslıq tədqiqatlarının təşkili" və başqa mövzular üzrə bölmələrə daha çox xasdır. Bu əsərdə kitabxanaşünaslığın başqa elmlərlə qarşılıqlı əlaqəsinin və qarşılıqlı təsirinin sistemli xüsusiyyətlərinin aydınlaşdırılması müəllifin xüsusi xidməti kimi qiymətləndirilə bilər. Sovet kitabxanaşünaslığında lazımi səviyyədə işlənilməmiş bu problemin Abuzər Xələfov "Kitabxanaşünaslıq və fəlsəfə", "Kitabxanaşünaslıq və sosiologiya", "Kitabxanaşünaslıq və riyaziyyat", "Kitabxanaşünaslıq və informatika", "Kitabxanaşünaslıq və pedaqogika", "Kitabxanaşünaslıq və psixologiya" adlı elmi bölmələrdə hərtərəfli araşdırılmışdır.

Abuzər Xələfov kitabxanaşünaslığın nəzəri əsaslarını cəmiyyətdə kitabxanaşünaslıq fəaliyyətilə məntiqi şəkildə birləşdirməyə nail olmuşdur. Nəzəriyyənin təcrübədən ayrı düşməsinə aradan qaldırmaq məqsədilə dərsləkdə "Kitabxana haqqında təlim" bölməsi də verilmişdir ki, burada sənəd, oxucu, kitabxanaçı və maddi texniki baza kimi mühüm kitabxana ünsürlərinin quruluş xüsusiyyətlərinin sistemli təhlili nəzəri müddəalar baxımından öz əksini tapmışdır.

Dərsləkdə müasir cəmiyyətdə kitabxanaların sosial funksiyalarına həsr olunmuş xüsusi fəsil də diqqəti cəlb edir.

Abuzər Xələfov bu fəsildə uzun illər sovet kitabxanaşünaslığında üstünlük qazanmış ideoloji, mədəni-maarif və informasiya müəssisələri olan kitabxanaların sosial funksiyaları haqqında konsepsiyanı əhəmiyyətli dərəcədə işləyib tamamlamış və zənginləşdirmişdir.

Müəllif kitabxanaların sosial funksiyalarının keyfiyyətə yeni sistemini əsaslandırır. Buraya elm, informasiya, mədəniyyət, təhsil və tərbiyə funksiyaları daxildir. İctimai inkişafın qanunauyğunluqlarını nəzərə almaqla kitabxanaların sosial funksiyalarının bu xüsusiyyətlərini yaradıcı şəkildə işləyən Abuzər Xələfov kitabxanaşünaslıq nəzəriyyəsinə mühüm töhfə vermişdir. Dərsləkdəki müasir cəmiyyətdə kitabxana sistemlərinin tipoloji bölgələrinə həsr olunmuş fəsil üzərində də ayrıca dayanmağa dəyər. Burada müəllif tipik və özünəməxsus əlamətlərin aşkara çıxarılması əsasında kitabxanaların təsnifləşdirilməsini verir və bu zaman onların tipoloji əhəmiyyətindən asılı olaraq vəzifələrini, funksiyalarını, əlaqələrini, oxuculara xidmətin təşkili səviyyələrini uzlaşdırır.

Kitabın kitabxanaşünaslıq peşəsinin problemlərini işıqlandıran son fəslə də maraqla oxunur. Bu fəsildə kitabxana işinin nümunəvi modeli yaradılmış, bu günkü kitabxanaçıya aid olan biliklər kompleksi və tələbatlar sistemi müəyyənləşdirilmişdir. Müəllifin kitabxanaşünaslığa giriş monografiyasının ikinci cildi "Kitabxana işi haqqında təlim" adlandırılmışdır. Əsər dörd fəsildən ibarətdir.

Bu fəsillər özündə kitabxana işinin ümumi xarakteristikası, kitabxana işinin formalaşdırılması və inkişaf qanunauyğunluqları, kitabxana işinin təşkilinin əsas prinsipləri və kitabxana işinin idarə edilməsi sistemi kimi mühüm məsələləri əks etdirir. Burada diqqəti cəlb edən ən mühüm məsələ kitabxanaşünaslığın bir çox məsələlərinə yeni münasibətdir. Bu baxımdan dərsləyin "Kitabxana sisteminin formalaşması və inkişaf qanunauyğunluqları" adlandırılmış fəsil xüsusilə diqqətlidir. Burada müəllif tərəfindən kitabxana fondunun yaradılması və idarə olunması məsələlərinin müasir baxımdan işıqlandırılması, kitabxana fondlarının formalaşmasında sistemlilik metodunun tətbiqinin izahı, onların oxucular tərəfindən səmərəli istifadə olunması məsələlərinin işıqlandırılması dərsləyin çox qiymətli xüsusiyyətlərindəndir.

Kitabın üçüncü fəslində "Oxuculara kitabxana-informasiya xidmətinin təşkili" paragrafi da müasirlik baxımından diqqəti cəlb etməyə bilməz.

Burada müəllif oxuculara kitabxana-informasiya xidmətinin müasir konsepsiyasını qısa və aydın üslubda şərh etmiş, kitabxanalarda oxuculara xidmət işində demoqrafik prinsiplərin tətbiqi məsələlərini sovet rejimi ilə müqayisəli şəkildə verə bilmişdir.

Bəhs etdiyimiz bölmədə müəllifin kitabxana xidmətinin təşkilində yeni informasiya texnologiyası xüsusən, müəllifin qeyd etdiyi kimi, dünyanın son "möcüzələrindən" olan internetin global informasiya məkanından bəşəri məlumatın əldə edilməsində kitabxanaların vəzifələrinə dair ümumiləşdirilmiş fikirləri dərslinin elmi-nəzəri səciyyəsinin yüksək olduğundan xəbər verir.

Dərslinin maraqlı, müasir tərzdə işlənmiş sistemli təhsil metodları ilə zəngin olan fəsillərindən biri "Kitabxana işinin idarə edilməsi" adlandırılan dördüncü fəslidir. Burada cəmiyyətdə kitabxana işinin idarə edilməsinin elmi əsaslarından və kitabxana işinin idarə edilməsi sistemindən bəhs edilir.

Fəslin birinci bölməsində müəllif Azərbaycan kitabxanaşünaslığında tamamilə işlənmiş

olan kitabxana işinin idarə edilməsinin elmi əsaslarını sistemli şəkildə izah edərək kitabxanaşünaslıq fikrini yeni müddəalarla xeyli zənginləşdirməyə müvəffəq olmuşdur. Burada professor A.Xələfov kitabxana işinin idarə olunmasının müxtəlif daxili və xarici komponentlərini əlaqəli surətdə təhlil edərək bu mürəkkəb prosesin səmərəli təşkilinin mahiyyətini, mühüm prinsiplərini və qanunauyğunluqlarını açıb göstərə bilmişdir. Bu bölmədə müəllif kitabxana işinin idarə olunmasına verilən əsas tələbləri müəyyənləşdirmiş, idarəetmənin təşkilini, strukturunu, metodlarını izah etmişdir. Bölmədə respublikamızın müstəqillik əldə etdikdən sonra ölkədə baş verən demokratikləşmə prosesləri fonunda kitabxana işinin idarə edilməsində demokratik prinsiplərin tətbiqi məsələlərinə geniş yer verilməsi təqdirəlayiqdir. Dərslinin müvafiq bölməsində "idarəetmə-menecment" anlayışlarının müqayisəli təhlili, bu anlayışların yaxınlığı və fərqlərinin izah edilməsi kitabxanaşünaslıqda ilk təşəbbüs kimi qiymətləndirilməlidir. Nəhayət, dərslinin bu bölməsində müasir mərhələdə kitabxana işinin idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar irəli sürülən qanunvericiliyin, idarəetmənin, kitabxana işinin yenidən qurulması və kitabxana işinin informasiyalaşdırılması ilə bağlı məsələlərin

yüksək elmi səviyyədə şərh edilməsi onun yeni müasir kitabxanaçılar nəslinin formalaşmasında çox böyük əhəmiyyət kəsb edəcəyinə dəlalət edir.

Yeni, XXI əsrin əvvəllərində Abuzər Xələfovun xalqımızın mədəniyyət tarixinə verdiyi qiymətli töhfələrindən biri də onun 2004-cü ildə çap etdirdiyi "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi" adlı dərslik olmuşdur. Həmin il bu dərsliyin ölkəmizdə kitabxana işi tarixinin ən qədim dövrlərdən XX əsrə qədərki dövrünü əhatə edən I hissəsi çap edilmişdir.

Bu əsər xalqımızın mənəvi mədəniyyət tarixi sahəsindəki mövcud boşluğu aradan qaldırmaq baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Əsərdə Azərbaycan tarixşünaslığında ilk dəfə olaraq qədim dövrlərdən XX əsrə qədər Azərbaycanda kitab və kitabxanalar tarixinin inkişaf mərhələlərini tarixi mənbələr əsasında araşdırmış, Azərbaycan mədəniyyətinin mühüm tərkib hissələrindən biri, - kitabxana mədəniyyəti ilə əlaqədar yazının meydana gəlməsi, əlifbanın yaranması, kitabçılıq işinin təşəkkülü, kitabxanaların yaranması və onların xalqımızın mədəni-mənəvi inkişafındakı rolunu müəyyənləşdirə bilmişdir. Bu baxımdan əsərin Midiya və Alban mədəniyyətinin formalaşmasında kitab və kitabxanaların roluna həsr edilmiş fəsilləri, həmçinin Azərbaycanda ərəb xilafəti dövründə

meydana gəlmiş kitabxanalar, orta əsr kitabxanaları, o cümlədən I Şah İsmayıl dövründə kitabxana işi, sonrakı əsrlərdə Azərbaycanda şəxsi, ictimai kitabxanaların tarixinə dair elmi dövriyyəyə gətirdiyi yeni məlumatlar çox qiymətlidir.

Bu əsaslı tədqiqatın ana xətti ondan ibarətdir ki, Azərbaycan xalqı hələ tarixin erkən çağlarından başlayaraq təhsilə, elmə, kitab və kitabxanalara çox böyük qiymət vermiş, milli sərvətimiz olan yazı abidələrin toplanıb saxlanılmasında, əsrdən-əsrə, nəsilən-nəslə çatdırılmasında kitabxanalarımız əvəzsiz rol oynamışlar.

Müəllifin yazdığı kimi "Vətən tarixini öyrənmək, öz soykökünə qayıtmaq, qan yaddaşını bərpa etmək hər bir insanın şərəfli vəzifəsidir, vətəndaşlıq borcudur. Tarix insanlara keçmişin ibrət dərslərini anlamaqda, Vətən qarşısındakı borcunu başa düşməkdə, Vətənə məhəbbəti, torpaq sevgisi borcunu başa düşməkdə, Vətənə məhəbbəti, torpaq sevgisi yaratmaqda, əsrlərdən bəri yaranıb formalaşan milli mənəvi sərvətlərə yiyələnməkdə güclü amildir".

Mübaligəsiz təsdiqləmək olar ki, professor A.Xələfovun xalqımızın kitab və kitabxana tarixinə həsr etdiyi bu əsəri məhz həmin niyyətlərə xidmət edən qiymətli tədqiqatdır.

2006-cı ildə professor A.Xələfovun Azərbaycan elmi və mədəniyyətinə verdiyi qiymətli töhfələrdən biri də onun “Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi” adlı monoqrafiyasıdır.

Tarixçilərin haqlı olaraq Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və elmi-mədəni həyatında dönüş dövrü kimi dəyərləndirdikləri 1969-cu ildən sonrakı mərhələdə, Heydər Əliyevin respublikamızın rəhbəri vəzifəsində çalışdığı müddətdə bütün sahələrdə baş vermiş müsbət dəyişikliklərin və qazanılmış nailiyyətlərin elmi şəkildə təhlil edilib öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi problemi hazırda mühüm aktualıq kəsb edir. Bu baxımdan həmin illərdə ölkəmizdə kitabxana quruculuğu sahəsində həyata keçirilmiş tədbirlərin, əhaliyə kitabxana xidmətinin təşkilində meydana çıxmış yeni iş forma və üsullarının konkret faktlar əsasında obyektiv şəkildə araşdırılması da öz elmi həllini gözləyirdi. Bəri başdan deməliyik ki, bu məsuliyyətli və şərəfli vəzifənin öhdəsindən məhz bu işə tam mənəvi haqqı çatan professor A.Xələfov böyük əzmkarlıqla gəlmişdir.

Çoxsaylı oxuculara təqdim olunmuş “Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi” adlı sanballı monoqrafiya zəngin tarixi olan kitabxana işi sahəsində müasir dövrdə yaranmış boşluğun

doldurulması, kitabxana quruculuğu sahəsində bu böyük şəxsiyyətin misilsiz xidmətlərinin təhlil edilməsi, kitabxanaların inkişafı ilə bağlı nəhəng fəaliyyətinin ümumiləşdirilməsi, ölməz ideyalarının, əvəzsiz nəzəri irsinin gələcək nəsillərə çatdırılması baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Müəllif 19,5 çap vərəqi həcmində olan fundamental elmi əsərdə Azərbaycan mədəniyyətinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan kitabxana quruculuğu sahəsində Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərini konkret tarixi faktlar və statistik rəqəmlərə söykənərək ümumiləşdirmiş, mühüm inandırıcı və məntiqi elmi nəticələr çıxarmışdır.

Professor A.Xələfov monoqrafiyanın “Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında Heydər Əliyev mərhələsi (XX əsrin 70-80-ci illəri)” adlanan I fəslində əsasən bu nadir insanın sovet dövrü mərhələsindəki fəaliyyətini əks etdirmişdir. Burada xalqımızın mədəni-mənəvi tərəqqisində və cəmiyyətdəki rolu haqqında Heydər Əliyevin fikirləri şərh olunmuş, həmçinin onun XX əsrin II yarısında respublikada kitabxana şəbəkələrinin inkişafı, kitabxanaların mərkəzləşdirilməsi, kitabxana fondlarının inkişafı, əhaliyə kitabxana xidmətinin yaxşılaşdırılması, kitabxanaların maddi-texniki bazasının və kadr potensialının möhkəm-

ləndirilməsi istiqamətindəki fəaliyyəti konkret faktlar əsasında təhlil edilmişdir.

Monoqrafiyanın II fəslə "Heydər Əliyev və müstəqillik illərində Azərbaycanda kitabxana işi" mövzusunda həsr edilmişdir. Bu fəsildə alim 1993-2003-cü illərdə kitabxana işi sahəsində respublikamızda aparılan dövlət siyasətini, bu siyasətin həyata keçirilməsində Heydər Əliyevin böyük rolunu və qayğısını geniş şəkildə əks etdirmişdir. Burada bazar iqtisadiyyatına keçid dövrü şəraitində kitabxanaların qorunub saxlanması ilə yanaşı, bu sosial institutların cəmiyyətdəki rolunun artırılması, kitabxana işinin inkişaf istiqamətləri və dövlətin kitabxana siyasətinin formalaşmasında Heydər Əliyev ideyalarının şərhinə geniş yer verilmişdir.

Bu da maraqlıdır ki, müəllifin təxmini hesablamalarına görə, 1970-1993-cü illərdə Heydər Əliyevin 1500 çap vərəqi həcmində 209 adda kitabı nəşr edilmişdir. Bunlardan 151 adda kitab 1970-1993-cü illərin, qalan kitablar isə müstəqillik dövrünün payına düşür. Azərbaycan və rus dillərində nəşr edilmiş bu kitabların 23 min səhifədən artıq olmasına diqqəti cəlb edən müəllif, haqlı olaraq bu faktı Heydər Əliyev əsərlərinə böyük tələbat və maraqdan irəli gəlməsi ilə izah edir və belə bir

məsələni də vurğulayır ki, dünyanın heç bir görkəmli dövlət xadimi bu qədər əsərin - zəngin elmi-nəzəri irsin müəllifi olmamışdır.

Məhz buna görə də professor A.Xələfov kitaba daxil etdiyi əlavələrdə kitabxana işi ilə bağlı olan bir sıra mühüm sənədləri də oxucuların diqqətinə çatdırmağı lazım bilmişdir. Burada müasir dövrdə müxtəlif tipli və növlü kitabxanalarda Heydər Əliyev irsinin səmərəli təbliği məqsədilə ümummillə liderin həyat və fəaliyyətinin qısa tarixçəsi, təltifləri, əsərlərindən seçmələr, dünyanın görkəmli siyasətçilərinin, elm və mədəniyyət xadimlərinin onun haqqında fikirləri verilmişdir. Yeri gəlmişkən, Heydər Əliyevin kitabdakı müdrik kəlamları və aforizmləri müxtəlif mövzularda kütləvi tədbirlər təşkil edən kitabxana işçilərinin zəruri tələbatlarını ödəmək məqsədinə xidmət göstərməklə yanaşı, bütün ziyalılarımız və oxucular üçün çox faydalı ola bilər.

Dünyanın görkəmli dövlət xadimlərinin, siyasətçilərinin, elm və mədəniyyət xadimlərinin Heydər Əliyev haqqında söylədikləri fikirlərdən seçmələrin verilməsi də çox əhəmiyyətlidir. Heydər Əliyev şəxsiyyətinin böyüklüyünü bir daha təsdiq edən həmin fikirlərin kitabxanalarda təşkil edilən fərdi və kütləvi tədbirlərdə, habelə Heydər Əliyev

irsinin oxucular arasında təbliğində istifadə edilməsi çox gərəklidir.

Heydər Əliyevin kitabxana işinə dair çıxışlarının, həmçinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi imzaladığı “Kitabxana işi haqqında”, “Mədəniyyət haqqında”, “İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında” qanunların və başqa sənədlərin monoqrafiyaya əlavə edilməsi, çoxsaylı kitabxana işçilərinin bu mühüm dövlət sənədlərinə olan ehtiyacını ödəmək məqsədinə xidmət göstərir.

A.Xələfovun XXI əsrin ilk illərində yazdığı elmi məqalələrdə ölkəmizin müstəqilliyi şəraitində cəmiyyətdə kitabxana işinin sosial-siyasi, iqtisadi və tərbiyəvi əhəmiyyəti, informasiya cəmiyyətinin formalaşmasında kitabxanaların rolu və vəzifələri hərtərəfli işıqlandırılmışdır. Belə məqalələr içərisində onun “İnformasiya cəmiyyəti və kitabxana işi”, “İnformasiyalaşdırılmış cəmiyyətin xüsusiyyətləri və problemləri”, “Avtomatlaşdırılmış kitabxana informasiya idarəetmə sistemləri”, “Elektron kataloqların əhəmiyyəti və təşkili prinsipləri”, “Müasir dövrdə kitabxana fəaliyyətinin əsas istiqamətləri” kimi məqalələri Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq fikrinin çoxcəhətli bir istiqamət almasına səbəb olmuşdur.

Bu məqalələr müasir dövrdə kitabxana işinin modernləşdirilməsi, informasiyalaşdırılması, ayrı-ayrı kitabxana proseslərinin yeniləşməsi vəzifələri haqqında geniş təsəvvür yaradır.

Müasir kitabxanaçılıq fəaliyyətində informasiya funksiyalarının təşəkkül tapıb inkişaf etməsi, əhaliyə kitabxana xidmətində müasir elektron informasiya vasitələrindən istifadə edilməsi, qlobal internet şəbəkəsinin kitabxana işinə daxil edilməsi, elektron kitab və elektron kataloqların təşkili problemləri A.Xələfovun son 5-6 il ərzində yazdığı məqalələrinin əsas mövzu dairəsini təşkil edir. Həmin məqalələrin başlıca xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, kitabxanaşünaslığın və kitabxana təcrübəsinin nailiyyətlərini, yeni keyfiyyətlərini üzə çıxarır, elmi şəkildə ümumiləşdirir.

Abuzər Xələfovun elmi məqalələri mücərrəd səviyyə daşmayıb, əksər hallarda konkret obyekt, şəxs və ya problem əsasında qurulmuş təhlil xarakteri daşıyır, ayrı-ayrı kitabxanaların fəaliyyətinə qiymət verir, onların gələcək inkişaf perspektivlərinə dair qiymətli tövsiyələr verir.

Belə yazılar içərisində onun “Azərbaycan elminin qızıl fondu (AMEA mərkəzi elmi kitabxanasının bu günü və sabahı)”, “Kitab öz ünvanına

çatdıqda”, “Qədim kitab məbədi” və s. məqalələri xüsusilə fərqlənir.

2001-2006-cı illər ərzində professor Abuzər Xələfovun Heydər Əliyev şəxsiyyəti və onun zəngin irsi haqqında yazdığı məqalələri müəllifin yaradıcılığında xüsusi yer tutur. Onun həmin illərdə yazdığı “Azərbaycan xalqının milli mənəvi dəyərlərinin formalaşmasında Heydər Əliyev irsinin rolu”, “Heydər Əliyev əsərlərinin nəşri və təbliği məsələləri”, “Xalqımızın milli iftixarı”, “Heydər Əliyev və Bakı Dövlət Universiteti bir-birindən ayrılmayan iki böyük varlıqdır”, “Xatirələrdə əbədi yaşayan dahi”, “Heydər Əliyevin əməlləri əbədidir” adlı məqalələrində ümummilli liderin həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində ölkədə sabitliyin yaranması, müstəqilliyin məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilməsi, Azərbaycanın vətəndaş müharibəsi və parçalanma təhlükəsindən xilas edilməsi, Respublikada səmərəli iqtisadi islahatların həyata keçirilməsi hüquqi və demokratik dövlət quruculuğu istiqamətində böyük nailiyyətlərin qazanılması məsələləri geniş planda əks olunmuşdur.

Bu məsələlərlə yanaşı Abuzər Xələfovun ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr edilmiş məqalələrində bu böyük şəxsiyyətin ölkədə

kitabxana işinin inkişafındakı rolu, müasir dövrdə ölkə kitabxanalarında Heydər Əliyevin əsərlərinin təbliğinə xüsusi diqqət yetirilir.

Heydər Əliyevə həsr edilmiş məqalələrin birində Abuzər Xələfov yazır: “Heydər Əliyevin əsərləri, zəngin elmi-nəzəri irsi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir, Azərbaycan kitabının “qızıl fondu”na daxildir. Azərbaycan kitabını qoruyub saxlayan, onu əsrdən-əsrə, nəsildən-nəslə çatdıran kitabxanalar bu mənəvi irsi göz bəbəyi kimi qoruyub saxlamalı, bütün oxucuların istifadəsinə verməlidir”.

Professor Abuzər Xələfovun XXI əsrin ilk illərindəki zəngin yaradıcılıq yolu, elmi ictimaiyyətin dərin rəğbətini qazanan, görkəmli ziyalı alim, müəllim, fədakar elm, mədəniyyət və təhsil xadiminin keçdiyi şərəfli bir yoldur.

Amerika Bioqrafiya İnstitutunun direktoru Y.M.Evansın imzası ilə BDU-nun professoru Abuzər Xələfovun ünvanına xoş məramlı məktub gəlmişdir.

Məktubda deyilir: “Azərbaycan kitabxanaçılıq elminin banisi, milli kitabxanalarımızın tarixinin görkəmli tədqiqatçısı, Bakı Dövlət Universiteti kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin yaradıcısı, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akade-

miyasının akademiki, əməkdar elm xadimi, tarix elmləri doktoru, professor Abuzər Xələfov Amerika Bioqrafiya İnstitutu tərəfindən "İlin adamı - 2004" seçilmişdir. Y.M.Evansın təbrik məktubunda bildirilir ki, bu titul görkəmli şəxslərin cəmiyyətin quruculuq və inkişafındakı xidmətlərinə görə təltif edildikləri nadir nominasiyadır.

Ömrünün 55 ilini kitabxana işi tarixinin araşdırılmasına, kitabxanaçılıq elminin formalaşdırılmasına, inkişafına və təcrübədə tətbiq edilməsinə, yüksək ixtisaslı kadrların yetişdirilməsinə həsr etmiş alimi yaxın və uzaq xarici dövlətlərdə də yaxşı tanıyırlar. O, kitabxana işinin tarixinə və kitabxanaşünaslığın aktual məsələlərinə dair çoxsaylı dərslər vəsaitləri, monoqrafiyalar və elmi məqalələrin müəllifidir.

"Şöhrət ordeni" ilə professor Abuzər Xələfovun Amerika Bioqrafiya İnstitutunun nüfuzlu tituluna layiq görülməsi Azərbaycanda kitabxanaçılıq elminin dünyada tanınmasına dəlalət edir.

Əvvəlki dövrlərdə olduğu kimi, son 5-6 il ərzində də kitabxanaşünaslıq və informasiya sahəsində respublikamızda əldə edilmiş nailiyyətlər bu alimin adı ilə möhkəm bağlıdır. Bu dövr ərzində də Abuzər Xələfov kitabxanaçı və kitabxanaşünas alimlərin müəllimi olmuşdur. Bu müəllimlik təkçə

onun elmi-nəzəri və pedaqoji ustalığı ilə məhdudlaşmır. Abuzər Xələfov həm də yüksək mənəvi, əxlaqi keyfiyyətlərə malik insandır. Təsirə qapılmamaq, öz vicdanının səsinə qulaq asmaq Abuzər Xələfovun bir ziyalı və alim kimi əxlaqi keyfiyyətlərini xarakterizə edir.

Vətəndaşlıq və azərbaycanlılıq duyğusu, get-gedə zənginləşən nəzəri bilik, üstəlik mənəvi təmizlik, bütün bunlar Abuzər Xələfovun onu tanıyanlarda etimad və etibar formalaşdırmış əsas əlamətləridir.

Elmi fəaliyyətinin bütün dövrlərində olduğu kimi, son illərdə də Abuzər Xələfovun tədqiqatlarının öz mövzu dairəsi, üslubu ancaq özünə məxsus olan bir təhlil-tədqiq tərzini olmuşdur.

Onda əllaməlik, fürsətdən istifadə etməklə öz biliyini nümayiş etdirmə, ehtiyac olmadan mətləbi uzatmaq, ölçü-biçi gözləməmək kimi elmi fəaliyyətə ziyan gətirən hallar olmamışdır. Tez hökm vermək, təhlilsiz nəticə çıxarmaq, yersiz həyəcana qapılmaq onun elmi-pedaqoji fəaliyyətinə yaddır.

Kitabxana işinə və kitabxanaçılara vətəndaşlıq qürurundan doğan bir məhəbbət yaradan qayğı A.Xələfovun son illərdəki əsərlərinin pafosunu təşkil edir.

Azərbaycançılıq və Azərbaycan dövlətçiliyi ideyaları A.Xələfovun əsərlərinin metodoloji əsaslarını təşkil etmiş, onun Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq sahəsində alimlik zirvəsinə yüksəlməsinə səbəb olmuşdur.

Bu gün Abuzər Xələfov çox yüksək elmi səviyyədədir və "XX əsrdə Azərbaycanda kitabxana işi" kitabının yekunlaşmış nəşri üzərində uğurla çalışır. O, müstəqil Azərbaycanda elmin, mədəniyyətin, təhsilin inkişafı naminə yeni ideyalar və planlar haqqında düşünür.

Rasim Əhməd oğlu Kazımov
Dosent

ƏSƏRLƏRİ

KİTABLARI

Azərbaycan dilində

2001

1. **Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi** (qısa icmal).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- 52 s.

2. **Kitabxanaşünaslığa giriş: Dərslik: (üç hissədə) h. 1-2.**- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- 400 s.

2002

3. **Kitabxana işinin tarixi kursuna giriş.**- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2002.- 38 s.

4. **Kitabxanaşünaslığa giriş: Kitabxanaçılıq – informasiya fakültəsinin bakalavr təhsili üçün: Proqram.**- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2002.- 34 s.

2003

5. **Kitabxanaşünaslığa giriş: Dərslik: (üç hissədə) h.3.** Kitabxana işi haqqında təlim.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2003.- 314 s.

6. **Heydər Əliyev: Biblioqrafik məlumat kitabı** /Red. və ön sözün müəllifi A.M.Məhərrəmov.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2003.- 434 s. S.A.Sadıqova ilə birlikdə.

Rus dilində

2003

7. **Гейдар Алиев: Библиографический справочник** /Ред. и автор выступ. слова А.М.Магеррамов.- Б.: Издательство Бакинского Университета, 2003.- 446 с.

Вместе с С.А.Садыговой.

İngilis dilində

2003

8. **Heydar Aliyev: Bibliografik reference**

book /Editor and preface A.M.Maharramov.- B.:
Baku University Press, 2003.- 455 p.

Together with S.A.Sadigova.

2004

9. Azərbaycanca kitabxana işinin tarixi:

Dərslik: (iki hissədə) h.1. (Ən qədim dövrlərdən XX əsrə qədər).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2004.- 328 s.

2006

10. Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi.- B.: Azərneşr, 2006.- 312 s.

11. XXI əsrin əvvəllərində Azərbaycanda kitabxana işinin əsas inkişaf istiqamətləri (müləhizələr, təkliflər və proqnozlar).- B., 2006.- 106 s.

12. Kitabxanaların kompüterləşməsinin əsasları (Dərslik).- Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2006.- 205 s.

A.Qurbanovla birlikdə.

**ELMI MƏQALƏLƏRİ, TEZİSLƏRİ,
MÜŞAHİBƏLƏRİ VƏ PUBLİSİST
MƏQALƏLƏRİ**

Azərbaycan dilində

2001

13. Hidayət haqqında fikirlər //Ələsgərov B. Hidayət: Biblioqrafiya.- B.: Nağıl evi, 2001.- S.76-77

14. Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərinin formalaşmasında Heydər Əliyev irsinin rolu //Azərbaycan.- 2001.- 10 oktyabr.- S.3.

15. "Kitabxanaçılıq qız sənəti hesab etmirəm" (Qələmə aldı M.Novruzqızı) //Bizim əsr.- 2001.- 28 noyabr.- S.6.

2002

16. Şərəfli ömrün zirvəsi (prof. A.A.Xələfov) /Müşahibəni apardı Emin Salmanoğlu //Ziyalı.- 2002.- 21-27 fevral.- S.9.

17. "Mən fəxr edirəm ki, Bakı Dövlət

Universitetinin məzunuyam” (Prezident Heydər Əliyevə həsr olunmuş eyni adlı kitab haqqında) //Respublika.- 2002.- 24 fevral.- S.2.

N.İsmayılovla birlikdə.

18. Avtomatlaşdırılmış kitabxana informasiya idarəetmə sistemləri //Bakı Universiteti Xəbərləri: Humanitar elmlər seriyası.- 2002.- №2.- S.243-250.

N.Musayeva ilə birlikdə.

19. Azərbaycan elminin qızıl fondu (AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının bu günü və sabahı) //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya: Elmi-nəzəri və təcrübi jurnal.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2002.- №2.- S.17-28.

R.Kazımovla birlikdə.

20. Heydər Əliyev əsərlərinin nəşri və təbliği məsələləri //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2002.- №2.- S.5-16

21. Yazıçı haqqında informasiya mənbəyi (Yazıçı Hidayət haqqında çapdan çıxmış biblioqrafik göstərici haqqında) //Ədəbiyyat qəzeti.- 2002.- 29 mart.

22. İnformasiyalaşdırılmış cəmiyyətin xüsusiyyətləri və problemləri (prof. A.Xələfovun kitabxanaşünaslıqla informasiyanın qarşılıqlı əlaqələri baxımından informasiyalaşdırılmış cəmiyyət

haqqında bəzi mülahizələrindən bəhs olunur //Respublika.- 2002.- 17 aprel.- S.4.

23. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab Heydər Əliyevə (Prezidentin anadan olmasının 79-cu ili münasibətilə təbrik) //Azərbaycan yolları.- 2002.- 7 may.- S.6.

24. Qələbə bayramı qeyd olundu (Bakı Dövlət Universitetində 9 may Qələbə bayramı münasibətilə keçirilən tədbirdə çıxışı) //Bakı Universiteti.- 2002.- 16 may.

25. Kitab öz “ünvan” ına çatdıqda oxunur: Yaxud müasir dövrdə kitabxana nəşriyyat münasibətlərinin bəzi xüsusiyyətləri //Azərbaycan.- 2002.- 7 iyul.

26. Xalqımızın sevimli ziyalı (prof. V.Məmmədəliyevin 60 illik yubileyi münasibətilə) //Bakı Universiteti.- 2002.- 26 sentyabr.- S.3.

27. Yubileyiniz mübarək! //Bakı Universiteti qəzetinin yubileyi münasibətilə //Bakı Universiteti.- 2002.- 26 sentyabr.- S.6.

28. Abuzər Xələfov: Azərbaycanı bundan sonra da işıqlı gələcəyə yalnız Yeni Azərbaycan Partiyası apara bilər (Müsaibəni apardı Emin Salmanoğlu) //Ulu Azərbaycan.- 2002.- 21 noyabr.- S.3.

29. Qədim kitab məbədinə yeni həyat

verildi (İsgəndəriyyə kitabxanası haqqında)
//Respublika.- 2002.- 27 noyabr; Respublika.-
2002.- 28 noyabr.- S.7.

30. Azərbaycanı bundan sonra da işıqlı gələcəyə yalnız Yeni Azərbaycan Partiyası apara bilər (Müsahibəni apardı Emin Salmanoğlu)
//Azərbaycan.- 2002.- 11 dekabr.

31. 2003-cü ilin "Heydər Əliyev ili" elan olunması tarixi zərurətdir //Azad Azərbaycan.-
2002.- 20 dekabr.- S.3.

2003

32. Zöhrab Əliyev - 70 //Azərbaycan bibli-
oqrafiyasının canlı salnaməsi.- B.: Mütərcim, 2003.-
S.5-9.

33. Azərbaycan elminin qızıl fondu
(AMEA Mərkəzi Elmi kitabxanasının bu günü və
sabahı) //Elm.- 2003.- 16 yanvar.- S.13-14.

.R.Kazımovla birlikdə.

**34. "Heydər Əliyev və Bakı Dövlət
Universiteti bir-birindən ayrılmayan iki böyük
varlıqdır"** (Bakı Dövlət Universitetinin kollektivi
Heydər Əliyevin tövsiyələrini əlində rəhbər tutur:
Universitet müəllimlərinin yubiley təbrikləri)

/Qələmə aldı: S.Babaşova //Bakı Universiteti.-
2003.- 24 aprel.- S.2.

**35. Heydər Əliyev əsərlərinin nəşri və
təbliği məsələləri** //Azad Azərbaycan.- 2003.- 4
may.- S.5.

36. Xalqımızın milli iftixarı (Görkəmli
dövlət xadimi Heydər Əliyev haqqında) //Qərbi
Azərbaycan.- 2003.- 10 may.- S.2.

**37. Heydər Əliyev məktəbinin layiqli
yetirməsi** (İ.Əliyev haqqında) //Azad Azərbaycan.-
2003.- 1 oktyabr.- S.3.

38. Xatirələrdə əbədi yaşayacaq dahi:
(Prezident Heydər Əliyev haqqında) //Bakı
Universiteti.- 2003.- 19 dekabr.- S.7.

2004

39. Arif Babayev haqqında dost sözü //Arif
Babayev 70 il.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı,
2004.- S.19-22.

40. Böyük alim, müdrik el ağsaqqalı
(Akademik Budaq Budaqov haqqında) //Əkbəroğlu
Y. Elmimizin şah budağı.- B.: "Oğuz eli" nəşriyyatı,
2004.- S.112-116.

41. Məktəb kitabxanaları Azərbaycanın

müstəqilliyi şəraitində //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2004.- №1.- S.3-14

E.Əhmədovla birlikdə.

41.(a) Azərbaycan Respublikası prezidenti İlham Əliyevə //Azad Azərbaycan.- 2004.- 18 yanvar.

42. Göyçə həsrəti: Akademik Hüseyn Əhmədovun “Xatirələrim və ya nəslimizin şəcərəsi” kitabı nəfis şəkildə işıq üzü görüb //Ulu körpü.- 2004.- 7 fevral.- S.6.

K.Asylanla birlikdə.

43. İnformasiya cəmiyyəti və kitabxana işi //Bakı Universiteti: Humanitar elmlər ser.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2004.- №3.- S.316-327.

44. Heydər Əliyevin əməlləri əbədidir //Dahi.- 2004.- №1.- 7 avqust.- S.6.

45. İlham Əliyev öz andına sadıqdır: İlham Əliyev ümummilli liderin yolunu uğurla davam etdirir //Bakı Universiteti.- 2004.- 13 oktyabr.- S.6.

46. Şərəfli alim ömrü: T.Quliyevin 75 illiyi münasibətilə //Bakı Universiteti.- 2004.- 13 oktyabr.- S.8.

K.Asylanla birlikdə.

47. Şərəfli alim ömrü: T.Quliyev - 75 //İnsan hüquqları.- 2004.- 15 oktyabr.- S.3.

K.Asylanla birlikdə.

48. Azərbaycanda AMEA Mərkəzi Elmi kitabxanası müstəqillik illərində //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2004.- №2.- S.3-11

S.Məmmədova ilə birlikdə.

49. Elektron kataloqların əhəmiyyəti və təşkili prinsipləri //Bakı Universitetinin Xəbərləri: humanitar elmlər ser.- 2004.- №4.- S.288-290.

A.Hüseynova ilə birlikdə.

2005

50. Alovlu vətəndaş, vətənpərvər ziyalı //Hidayət. Zəngəzurda doğuldum.- B.: “Əbilov, Zeynalov oğulları”, 2005.- S.318-319.

51. Barlı-bəhərli ömür (Dost sözü) //Barlı-bəhərli illər /Tacəddin Fərhad oğlu Quliyev: Anadan olmasının 75, elmi-pedaqoji fəaliyyətinin 50 illiyinə həsr olunur.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- S.10-12.

K.Asylanla birlikdə.

52. Gərgin elmi yaradıcılıq axtarırlarının uğurlu bəhrəsi //Aslan K. Şəxsiyyətin formalaşmasında bədii ədəbiyyatın rolu (Azərbaycan kitabxa-

nalarının materialları əsasında): Monoqrafiya.- B.: Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2005.- S.3-13.

53. Görkəmli filoloq-alim, istedadlı jurnalist (prof. Şamil Qurbanov haqqında) //Ləkəsiz bir vicdan, böyük bir ürək.- B.: Nurlan, 2005.- S.55-58

54. Əziz və hörmətli Tacəddin müəllim! //Barlı-bəhərli illər.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- S.137-138.

55. Əziz və hörmətli Tacəddin müəllim! //Barlı-bəhərli illər.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- S.138-139.

56. Şərəfli alim ömrü //Barlı-bəhərli illər.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- S.13-15.
K.Asylanla birlikdə.

57. Yazıçı haqqında informasiya mənbəyi //Hidayət. Zəngəzurda doğuldum...- B.: "Əbilov, Zeynalov oğulları", 2005.- S.319-321.

58. Müdrikliyə aparan yol (prof. X.İsmayılov haqqında) //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya: elmi-nəzəri və təcrübi jurnal.- 2005.- №1.- S.130-138.

59. Müasir dövrdə kitabxana fəaliyyətinin əsas istiqamətləri //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya: elmi-nəzəri və təcrübi jurnal.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- №1.- S.3-10.

N.Mehdiyeva ilə birlikdə.

60. Kitabxana dünyasına açılan pəncərə (AMEA-MEK-nin tərtib etdiyi Vebbioqrafiya adlı göstəricidən, onun axtarış imkanlarından və onlayn texnologiyalarının kitabxana işi üçün əhəmiyyətindən bəhs olunur) //Respublika.- 2005.- 27, 28 yanvar.

61. İnformasiya cəmiyyətinin formalaşmasında kitabxanaların vəzifələri //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya: elmi-nəzəri, metodik və təcrübi jurnal.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- №2.- S.5-17.

62. Heydər Əliyevin xatirəsi əbədiləşdirilməlidir //Cəmiyyət və lider: Beynəlxalq elmi-analitik, hüquq jurnalı.- 2005.- №1 (may).- S.2-4.

63. AMEA MEK-sı müstəqillik illərində (1991-2004) //AMEA MEK-nin Elmi əsərləri.- 2005.- Bur.6.- S.25-41.

2006

64. Ölkəmizdə ilk fundamental elektron kitabxana (Prezident Aparatı kitabxanası haqqında) //Xalq qəzeti.- 2006.- 18 fevral.- S.6.

65. Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Proqramı-

nın həyata keçirilməsində Respublika Gənclər Kitabxanasının rolu //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya: elmi-nəzəri metodik və təcrübi jurnal.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2006.- 3-15. M.Məmmədovla birlikdə.

Rus dilində

2001

66. Использование Интернет в Библиотеках Азербайджана //Библиотеки в мировом информационном и интеллектуальном пространстве.- М., 2001.- С.99-100.

С Р.А.Кязимовым и А.И.Курбановым.

67. Библиотечное дело в Азербайджанской Республике (Исторический обзор) //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya: elmi-nəzəri və təcrübi jurnal.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №2.- С.3-16

68. К истории библиотек Азербайджана: Из глубины веков //Вестник БАЕ.- 2001.- №4.- С.64-67.

RƏY VERDİYİ VƏ REDAKTƏ ETDİYİ ƏSƏRLƏR

2001

69. Rəy //Ələsgərov B. Hidayət: Biblioqrafiya.- B.: Nağıl evi, 2001.- S.17-21.

2003

70. Azərbaycan biblioqrafiyasının canlı salnaməsi /Prof. Zöhrab Hüseyn oğlu Əliyevin 70 illik yubileyinə həsr edilir /Tərt. edəni: N.İsmayılov, red.: A.A.Xələfov.- B.: Mütərcim, 2003.- 96 s.

2004

71. Bakalavr hazırlığı üçün Kitabxanaçılıq-informasiya fəaliyyətinin texniki vasitələri fənnindən Proqram: Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin tələbələri üçün /Tərt.ed.: dos. Z.Baxşəliyev; Elmi red.: A.A.Xələfov; Rəyçilər; Ə.M.Rüstəmov, R.Ə.Kazımov.- B.: Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2004.- 24 s.

72. Kazımov R. Kitabxana işinin iqtisad-

diyyatı: Dərs vəsaiti /Elmi red.: A.A.Xələfov;
Rəyçilər: Z.İ.Baxşəliyev, K.Aslan.- B.: Bakı
Universiteti Nəşriyyatı, 2004.- 88 s.

2005

73. Aslan K. Şəxsiyyətin formalaşmasında bədii ədəbiyyatın rolu (Azərbaycan kitabxanalarının materialları əsasında) Monoqrafiya /Red.: A.A.Xələfov.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- 298 s.

74. Barlı-bəhərli illər: Tacəddin Fərhad oğlu Quliyev /Anadan olmasının 75, elmi-pedaqoji fəaliyyətinin 50 illiyinə həsr olunur /Tərt.ed.: K.Aslan; Red.: A.Xələfov.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- 180 s. (şəkilli)

75. Dünya kitabxanalarının tarixi: Proqram (Bakalavr təhsil pilləsi üçün) /Tərt. ed.: M.Bağirov, K.Aslan; Elmi red.: A.Xələfov; Rəyçilər.: E.Əhmədov, A.Cəfərov.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- 46 s.

76. Dünya Milli kitabxanaları fənninin Proqramı (Magistr hazırlığı üçün) /Tərt. ed.: E.Y.Əhmədov; Elmi red.: A.A.Xələfov; Rəyçilər: Z.İ.Baxşəliyev; M.Ə.Məmmədov.- B.: Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2005.- 16 s.

98

77. İsmayılov X. Kitabxana menecmentinin əsasları: Dərs vəsaiti /Red.: A.A.Xələfov; Rəyçilər: R.Ə.Kazımov, K.Aslan.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- 200 s.

78. İsmayılov X. Kitabxana işinin təşkili və idarə olunması fənninin proqramı (bakalavr hazırlığı üçün) /Red.: A.A.Xələfov; Rəyçilər: R.Ə.Kazımov, M.Ə.Məmmədov.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- 24 s.

78a. Kitabxanaların fəndrayzing fəaliyyəti fənninin Proqramı: bakalavr hazırlığı üçün /Tərt. ed.: M.M.Hacıyeva, Red.: A.A.Xələfov; Rəyçilər: X.İ.İsmayılov, K.Ə.Kazımov.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2005.- 16 s.

2006

78b. “Uşaqlara və gənclərə kitabxana xidməti fənnininin proqramı”: bakalavr hazırlığı üçün /Tərt ed.: S.M.Rzayev, Red.: A.A.Xələfov, Rəyçilər: E.Y.Əhmədov, K.Aslan.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2006.- 26 s.

99

RƏHBƏRLİK ETDİYİ DOKTORLUQ VƏ NAMİZƏDLİK DİSSERTASIYALARI

Doktorluq dissertasiyaları

2004

79. İsmayılov X.İ. Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin metodik təminat sistemi. 1918-2000-ci illər (Tarixi, müasir vəziyyəti və perspektivləri) 05.25.03. Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiyaşünaslıq; kitabşünaslıq 07.00.02. Vətən tarixi /Tarix elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın Avtoreferatı.- B., 2004.- 60 s.

Namizədlik dissertasiyaları

2003

80. İslamova Ş.İ. Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası kitabxana şəbəkəsinin təşəkkülü və inkişafı (1923-1990). Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiyaşünaslıq: Tarix elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın Avtoreferatı.- B., 2003.- 25 s.

81. Aslanov K.İ. Şəxsiyyətin formalaşmasında bədii ədəbiyyatın rolu (Azərbaycan kitabxanalarının materialları əsasında) 05.26.03. Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq, kitabşünaslıq. Pedaqoji elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın Avtoreferatı.- B., 2004.- 26 s.

ELMI-PEDAQOJİ FƏALİYYƏTİ VƏ ƏSƏRLƏRİ HAQQINDA ƏDƏBİYYAT

2001

82. A.A.Xələfova “Əməkdar elm xadimi” fəxri adının verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı: Azərbaycan kitabxanaşünaslıq elminin inkişaf etdirilməsindəki xidmətlərinə görə Abuzər Alı oğlu Xələfova “Əməkdar elm xadimi” fəxri adı verilsin. Heydər Əliyev. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti. Bakı şəhəri, 24 dekabr 2001-ci il //Azərbaycan.- 2001.- 25 dekabr.- S.1.

2002

83. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı (A.A.Xələfova “Əməkdar elm xadimi” fəxri adının verilməsi haqqında: Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin inkişaf etdirilməsindəki xidmətlərinə görə Abuzər Alı oğlu Xələfova “Əməkdar elm xadimi” fəxri adı verilsin. Heydər Əliyev. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti. Bakı şəhəri, 24 dekabr 2001-ci il //Bakı Universiteti.- 2002.- 11 yanvar.

102

Kitablar

2001

84. Abuzər Xələfov: Biblioqrafik məlumat kitabı /Tərtibçilər: S.A.Sadiqova, Ş.Tahirqızı; red.: K.Aslan; rəyçi: N.İsmayılov; giriş məq.: Dos. R.Kazımov (Azərbaycanın elm və mədəniyyət xadimləri).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- 226 s.

85. Abuzər Xələfov - 70 /Professor Abuzər Xələfovun 70 illik yubileyinə həsr edilir /Təsisçi və baş red.: X.İsmayılov; Tərt. edən: K.Aslan //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya: elmi-nəzəri və təcrübi jurnal (Xüsusi buraxılış).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- 152.

86. Mənalı ömür yolu: Abuzər Alı oğlu Xələfov (Anadan olmasının 70, elmi-pedaqoji fəaliyyətinin 50 illiyinə həsr edilir) /Tərtibçilər: K.Aslan, M.Bağirov; Red.: K.Aslan.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- 229 s.

103

**Dövri mətbuatda dərc olunmuş
materiallar**

87. Axundov A.A. Həmişə birinci //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.62-65.

88. Alisgəndərov O. Müstəqil kitabxanaçılıq fakültəsinin yaradıcısı (prof. A.Xələfov) //Kainat: Elmi, kütləvi, publisistik jurnal.- 2001.- №1.- S.52.

89. Allahverdiyev B. Sevimli vətəndaş alim //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya: (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.37-42

90. Aslan K. Ömür pillələri //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.139-148.

91. Aslan K. Ön söz //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.3-5.

92. Aslan K. Ucalıq mərtəbəsi //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70) //B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.217-218.

93. Babazadə V.M. Əziz dostum Abuzər

haqqında qeydlər //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.66-70.

94. Bağirov M. Azərbaycan kitabxanaşünaslıq elminin yaradıcısı professor Abuzər Xələfov //Tarix və onun problemləri: nəzəri, elmi, metodik jurnal: H.2.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.205-209.

95. Bağirov M. Müdrik insan //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.111-113.

96. Baxşəliyev Z. Professor A.A.Xələfovun elmi məktəbi //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.46-53.

97. Bayramov D. Fitri istedad sahibi //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (Xüsusi buraxılış).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.127.

98. Bayramov Q.M. Qocaman elm və təhsil xadimi //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.95-100.

99. Budaqov B.Ə. Abuzər-Qızılsu //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.39-45.

100. Bünyatov T.Ə. Dağ təbiətli, dağ qürurlu //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.46-48.

101. Camalova Z. Sədaqət meyarı //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya: (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.134-135.

102. Cəfərov A. Həmişə zirvədə //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.110

103. Cəfərov N.Q. "Tərcümeyi hal"ının sahibi olan kişi //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.71-75.

104. Cəfərova A. Müqəddəsdir alimlərimiz //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.132-133.

105. Elbrus Şahmar. Sızlar yada düşəndə... //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.155-160.

106. Əfəndiyeva H. Humanist, insanpərvər şəxsiyyət //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.172-173.

107. Əhmədov E. Ucalıq rəmzi //Kitabxa-

naşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.105-106.

108. Əhmədov H.M. Mənalı ömür yolu //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.50-56.

109. Əliyev A. Tədris işinin bilicisi //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.85-93.

110. Əliyev Z.H. Azərbaycan kitabxanaçılıq məktəbinin yaradıcısı //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: BUN, 2001.- S.130-133

111. Əliyev Z.H. Kitabxanaşünaslıq elmi məktəbinin banisi //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.17-24.

112. Əsgərov B.M. Minlərlə yüksək ixtisaslı kitabxanaçılıq ordusunun müəllimi //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.76-80.

113. Gərayzadə L. Mənəvi dayaq //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.101-104.

114. Görkəmli alim və pedaqoqun yubile-

yi (Azərbaycan kitabxana işinin görkəmli xadimi prof. A.A.Xələfovun 70 illiyi) //Bakı Universitetinin xəbərləri: Humanitar elmlər ser.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.163-168.

115. Hacı Oruc Quliyev. İmanı pak, əməli saleh ziyalımız //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.161-162.

116. Hacıyev T.İ. İki kəlmə dost sözü //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.81-82.

117. Hacıyeva Q. Hörmətli müəllim! //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.117-118.

118. Həbiboglu V. Öyünüləsi alim //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.44-45.

119. Həmidov R. İdeal insan //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.122-123.

120. Həsənov M. Görkəmli kitabxana-

şünas-alim //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.79-84.

121. Hüseyinov A. Qibtə etdiyim dəyərli insan //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.125-126.

122. Hüseyinov E.B. Ucalıqdan başlanan ömür yolu //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.91-94.

123. Xələfov Abuzər Alı oğlu //M.S.Xəlilov A.İ.Qurbanov, N.N.Musayeva. Kitabxana informatikası: C.1 /Elmi red.: İ.Ə.Qurbanov, Rəy.: A.M.Əliyev, Y.Ə.Əbilov.- B.: Odlar yurdu, 2001.- S. 3-6.

124. Xələfov Ə. Nadir şəxsiyyət, fitri istedadada malik tədqiqatçı, əsl pedaqoq //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.54-57.

125. İbrahimov Z. Mədəniyyət keşikçisi //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.94-95.

126. İbrahimova S.H. Müasir kitabxana-

çılar nəslinin müəllimi //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.166-168.

127. İmanov H.K. Abuzər Xələfov haqqında düşüncələrim //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.105-109.

128. İsayev Ə.M. Əzəldən ağsaqqal olub Abuzər Xələfov //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.146-154.

129. İslam Z. Bakıya gəlməyim //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.216-217.

130. İslam Z. Göyçədə keçən illər //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.189-195.

131. İslam Z. Mənim medal almağım //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.195-216.

132. İsmayıl Eldar. Durur //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.219-220.

133. İsmayıl E.Ə. Buradan başlanır dağın dağlısı //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.140-145.

134. İsmayilov X. Görkəmli şəxsiyyət //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.7-16.

135. İsmayilov X.İ. 70 ilin zirvəsində //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.126-129.

136. İsmayılova H. Fakültəmizin canlı tarixi //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.137-138.

137. İsmixanova T.Ə. Abuzər müəllimlə ünsiyyətdə olmaq böyük məktəbdir //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.174-175.

138. Kazımov R. Abuzər Xələfov Azərbaycan kitabxanaşünaslığının banisidir //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.58-66.

139. Kərimov R. Alimin yubileyi qeyd olunur (prof. A.Xələfovun 70 illik yubileyi haqqında) //Azərbaycan.- 2001.- 19 dekabr.- S.4.

140. Qafurova L.Y. Müəllimim haqqında //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.163-165.

141. Qasimov A.A. Böyük nüfuzlu şəxsiyyət //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.124-125.

142. Qasimov N.A. Görkəmli alim və pedaqoq //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.110-111.

143. Qasimova F.M. Əziz müəllimim haqqında ürək sözlərim //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.169-171.

144. Qasımzadə F.F. Görkəmli alim, müəllim və insan //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.57-59.

145. Qəndilov S.T. Nəcib insan, qayğıkeş müəllim //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.86-90.

146. Quliyev X. Kitabxanaçılıq ordusunun sərkərdəsi //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.124.

147. Quliyev S. Zəhmətkeş alim //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.43.

148. Quliyev T.F. Görkəmli kitabxana-

şünas alim //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.134-139.

149. Quliyev T. Kitabxanaçılıq tarixinin ilk tədqiqatçısı //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.25-36.

150. Mazanov A.Ə. Xələfli ocağının ləyaqətli varisi //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.179-188.

151. Məhərrəmov A.M. Universitetimizin fəxri //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.29-32.

152. Məmmədaliyev V. Gözəl alim, qayğıkeş müəllim, səmimi insan //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.5-6.

153. Məmmədov M. Xeyirxahlığın təntənəsi //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.96-100.

154. Mərdanov M.C. Tanınmış alim, bacarıqlı elm təşkilatçısı //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.24-28.

155. Mustafayeva S. Qayğıkeş ziyalı

//Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.119-121.

156. Müseyibov M.A. Universitetimizin, elmimizin, təhsilimizin, vətənimizin böyük təəssübkeşi //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.112-114.

157. Nəbiyev B.Ə. Dostum haqqında ürək sözlərim //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.60-61.

158. Orucov H.X. Aydın insan //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.33-36.

159. Rüstəmov Ə. Ustad haqqında bir neçə söz //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.71-78.

160. Rzayev S. Bir ömrün potensial imkanı //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.67-70.

161. Sadıqov T. Sizinlə fəxr edirik //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.128.

162. Sadıqova S. Mənalı ömür //Kitabxa-

naşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.136.

163. Seyidov Y.Ə. Azərbaycan kitabşünaslığının görkəmli alim və ağsaqqalı //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.101-104.

164. Şeydayev S. 70 ilin yaşantısı //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.129-131.

165. Şəmsizadə M. 70 bahar //Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.107.- 109.

166. Şəmsizadə M. 70 yaşın mübarək //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.221-222.

167. Tağıyev Z.H. Abuzər Xələfov haqqında qeydlərim //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.115-117.

168. Tereşin B.U. Желаю много лет //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.223.

169. Vəliyev T.İ. Fədakar pedaqoq, alim

və təşkilatçı //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.83-85.

170. Vəzirova R. Universitetdə ilk müəllimim //Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya (Xüsusi buraxılış: A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- №1.- S.114-116.

171. Yaqubov M.H. El ağsaqqalı //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S. 122-123.

172. Yaqubov Z.Y. (Zəlimxan Yaqub). İnsan, vətəndaş, ziyalı //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.37-38.

173. Zeynalov M.B. Müqəddəs insanın mənalı həyatı //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov - 70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.118-121.

174. Zərdabi R. Zəhmətin zirvəsi //Mənalı ömür yolu (A.Xələfov-70).- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- S.176-178.

175. Quliyev T. "Dünyanın heç bir yerində belə dəhşətli vəziyyət yoxdur": Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində kitabxana işinin tarixindən (1923-1996-cı illər) (prof. A.Xələfov haqqında da danışılır) //Respublika.- 2001.- 18 fevral.- S.4.

176. Abuzər Xələfov Beynəlxalq İnforma-

tika Akademiyasının Akademiki seçilmişdir. //Bakı Universiteti.- 2001.- 14 mart.- S.3.

177. Gərayzadə L. Kitabxanaşünaslıq elminin banisi (prof. A.Xələfov) //Yeni Azərbaycan.- 2001.- 5 oktyabr.- S.4.

178. Cəlalqızı S. Müdriklik zirvəsinin fətehi (prof. A.Xələfov) //İnsan hüquqları.- 2001.- 6 oktyabr.- S.1.

179. Fikrət. Zəhmətkeş alim (prof. A.Xələfov - 70) //Elm və təhsil.- 2001.- 6 noyabr.

180. Şıxverdiyeva S. Kitabxanaşünas-alimin yubileyi (prof. A.Xələfov) //Azərbaycan.- 2001.- 14 noyabr.- S.4.

181. Əhmədov E. Alimin yubileyi qeyd edilib (prof. A.Xələfov) //Zaman (Azərbaycan).- 2001.- 20-21 noyabr.- S.2.

182. Quliyev T. "Şöhrət ordenli alim" (prof. A.Xələfov haqqında) //Yeni Azərbaycan.- 2001.- 28 noyabr.- S.13.

183. Tahirqızı Ş. Müdrikliyin zirvəsində (prof. A.Xələfov) //Yeni Azərbaycan.- 2001.- 30 noyabr.- S.6.

184. Məmmədov M. Professorun yubileyi keçirilir (prof. A.Xələfovun 70 illik yubileyi ilə əlaqədar) //Hakimiyyət.- 2001.- 2 dekabr.- S.4.

185. İsmayılov X. Kitabxanaçı kadrlar

universitetdə hazırlanmalıdır (prof. A.Xələfov)
//Tələbə-Press.- 2001.- 5 dekabr.- S.3.

186. Əliyev Z.H. Azərbaycanca kitabxanaşünaslıq məktəbinin banisi haqqında məlumat kitabı (Abuzər Xələfov: Biblioqrafik məlumat kitabı haqqında) //Bakı Universiteti.- 2001.- 6 dekabr.

187. Quliyev T. Zəhmət şöhrət gətirir (prof. A.Xələfov haqqında) //Bakı Universiteti.- 2001.- 6 dekabr.- S.4.

188. Quliyev T. "Şöhrət" ordenli alim (prof. A.Xələfov haqqında) //Hakimiyyət.- 2001.- 7 dekabr.

189. Əliyev Z.H. Azərbaycanca kitabxanaşünaslıq məktəbinin banisi (prof. A.Xələfov haqqında) //İki sahil.- 2001.- 8 dekabr.- S.13.

190. Verdiyeva X. Zəhmətlə qazanılan nüfuz (prof. A.Xələfov haqqında) //Yeni Azərbaycan.- 2001.- 15 dekabr.

191. Əliyev S. Mənalı bir ömür (prof. A.Xələfov haqqında) //Xalq qəzeti.- 2001.- 18 dekabr.- S.5.

192. Mənalı ömrün 70 çaları: Azərbaycan kitabxanaçılıq elminin banisi: professor Abuzər Xələfovun 70 yaşı tamam olur //Express.- 2001.- 20 dekabr.- S.15.

193. Kərimov Ə. Kitablər aləminin fatehi

(Prof. A.Xələfov haqqında) //Bizim əsr.- 2001.- 22 dekabr.- S.5.

194. Zəngibasarlı M., Oqtayqızı H. Kitabxanaçılıq elminin banisi (A.Xələfov-70) //Qərbi Azərbaycan.- 2001.- 24 dekabr.

195. Bəşirli A. Bir dəfə deyilən mühazirə (prof. A.Xələfov haqqında) //Yeni Azərbaycan.- 2001.- 25 dekabr.- S.6.

196. Quliyev T., Aslan K. Milli mədəniyyətin yüksəlişi yolunda (prof. A.Xələfov haqqında) //Respublika.- 2001.- 25 dekabr.

197. Zəngibasarlı M. Şərəfli həyat yolu (prof. A.Xələfov haqqında) //İnsan hüquqları.- 2001.- 26 dekabr.- S.2.

198. Qocayeva A. Görkəmli alimin yubileyi (prof. A.Xələfov haqqında) //İki sahil.- 2001.- 27 dekabr.- S.10.

199. Sadıqova S.A. Əzizimiz Abuzər müəllim! (prof. A.Xələfovun 70 illiyi münasibətilə təbrik) //Yeni Azərbaycan.- 2001.- 27 dekabr.- S.8.

200. Sadıqova S.A. Müəllimlər müəlimi (prof. A.Xələfov haqqında) //Tələbə Press.- 2001.- 28 dekabr.

201. Qaraqoyunlu A. Yubileyə tələbə təbriki (A.Xələfov-70) //Kredo.- 2001.- 29 dekabr.

202. Zeynalov M. Müqəddəs insanın mə-

nalı həyatı (prof. A.Xələfov haqqında) //Təhsil.- 2001.- 29 dekabr.

2002

203. Əhmədov H., Rüstəmov F. Mənalı ömür yolu (Bizim alimlərimiz A.Xələfov - 70) //Azərbaycan məktəbi.- 2002.- №1.- S86-89.

204. Azərbaycanlı alim ABİ-nin mükafatına layiq görülmüşdür //Azərbaycan; Xalq qəzeti; Respublika.- 2002.- 6 yanvar.

205. “Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabxanaşünaslığın müasir problemləri” (prof. A.Xələfovun 70 illik yubileyinə həsr olunmuşdur) //Bakı Universiteti.- 2002.- 11 yanvar.- S.2.

206. Müəllim hədiyyəsi (prof. A.Xələfovun 70 illik yubileyinə həsr olunmuş “Kitabxana informatikası” kitabı haqqında) //Bakı Universiteti.- 2002.- 11 yanvar.

207. Rzayev H. Abuzər Xələfov əməkdar elm xadimi fəxri adına layiq görüldü. (A.Xələfov - 70) //Bakı Universiteti.- 2002.- 11 yanvar.- S.2.

208. “Təhsil”in laureatları: “Təhsil” cəmiyyətinin təsis etdiyi “Təhsil sahələri üzrə nailiyyətlərə görə” mükafatının qalibləri müəyyənləşdi.

(BDU-nun professoru Abuzər Xələfovun “Kitabxanaşünaslığa giriş” dərslisi haqqında) //Təhsil.- 2002.- 15 yanvar.- S.5.

209. Babayeva N. Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi, müəllimlər və fəxri məzunlar (prof. A.Xələfov haqqında) //Mədəniyyət.- 2002.- 26 yanvar.- S.2.

210. İslamova Ş. Ömrün müdriklik çağı (prof. A.Xələfov haqqında) //İqtisadiyyat.- 2002.- 15-21 fevral.- S.8.

211. Əliyev A., Aslan K. Azərbaycan kitabxanaşünaslıq elminin banisi (prof. A.Xələfov haqqında) //Dil və ədəbiyyat: nəzəri, elmi, metodik jurnal.- 2002.- №3.- S.154-158.

212. Qaraqoyunlu A. Töhfə (prof. A.Xələfov haqqında çapdan çıxmış “Mənalı ömür yolu” adlı kitab haqqında) //Arı.- 2002.- 24 fevral.- S.7;

213. Rüstəmli N. Mənalı ömür yolu: Abuzər Xələfov-70.- B.: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001.- 229 s. (prof. A.Xələfov haqqında çap olunmuş kitab haqqında) //Respublika.- 2002.- 31 mart.- S.4.

214. Tahirqızı Ş. Aslan K. Hüsni Mübarək qədim İsgəndəriyyə kitabxanasının şöhrətini özünə qaytardı (prof. A.Xələfovun MƏR-də İsgəndəriyyə kitabxanasının təntənəli açılış mərasimində

iştirakı ilə əlaqədar səfər təəssüratları) //Yeni Azərbaycan.- 2002.- 23 oktyabr.- S.6.

2003

215. Əsədzadə Ü. "Heydər Əliyev: Biblioqrafik məlumat kitabı". BDU-da prezidentin yubileyi münasibətilə yeni kitab nəşr olunub //Yeni Azərbaycan.- 2003.-8 may.- S.8.

216. Qocayeva A. Dəyərli töhfə (Heydər Əliyev: Biblioqrafik məlumat kitabı" haqqında) //İki sahil.- 2003.- 9 may.- S.5.

217. Baxşəliyev Z.İ. "Kitabxanaşünaslığa giriş" kitabının II hissəsi çapdan çıxmışdır (prof.A.Xələfovun eyni adlı kitabı haqqında) //Yeni Azərbaycan.- 2003.- 3 iyun.- S.8.

218. Vüsal Bəxtiyar. Alimlərimiz: Abuzər Xələfov //Mənim Azərbaycanım.- 2003.- 4 iyun.- S.3.

219. Əliyev Z., İsmayılov N. Azərbaycan biblioqrafiyasını zənginləşdirən dəyərli töhfə: Dünyanın görkəmli dövlət xadimləri (H.Əliyev: Biblioqrafik məlumat kitabı haqqında) //Respublika.- 2003.- 13 iyun.- S.1; 2.

220. BDU dünya şöhrətli məzununun

yubileyini qeyd etdi //Heydər Əliyev: Biblioqrafik məlumat kitabı"nın təqdimat mərasimi keçirildi //Bakı Universiteti.- 2003.- 14 iyun.- S.2.

221. Quliyev T. Kitabxanaşünaslıq elminə dair ilk dərslik (prof. A.Xələfovun "Kitabxanaşünaslığa giriş" adlı II kitabı haqqında) //Respublika.- 2003.- 24 iyul.

222. Məmmədov Ə. Dünyada tanınan alim (Amerika Bioqrafiya İnstitutunun son 10 il ərzində hər il nəşr etdiyi "Xüsusi fərqlənən liderliyin beynəlxalq göstəricisi" adlı biblioqrafik soraq-məlumat kitabının 2003-cü il üçün çıxmış XI buraxılışına professor A.Xələfovun da adı daxil edilmişdir //Bakı Universiteti.- 2003.- 13 oktyabr.- S.5.

223. Aslan K. Heydər Əliyev irsi maraqla öyrənilir: (Heydər Əliyev. Biblioqrafik məlumat kitabı haqqında) //Azərbaycan.- 2003.- 9 noyabr.- S.2.

224. Azərbaycanın özü kimi əbədi: (Heydər Əliyev: Biblioqrafik məlumat kitabı haqqında) //Bakı Universiteti.- 2003.- 19 dekabr.- S.8.

2004

225. Professor Abuzər Xələfov Ameri-

kada "İlin adamı - 2004" seçilmişdir //Qafqaz Press.- 2004.- mart.- S.4.

226. Azərbaycan alimi Amerikada İlin adamı – 2004 seçilmişdir (prof. A.Xələfov haqqında) //Xalq qəzeti.- 2004.- 7 mart.

227. Professor Abuzər Xələfov Amerikada "İlin adamı - 2004" seçilmişdir //Qafqaz qəzeti.- 2004.- 17 mart.

228. Quliyev T., Aslan K. Professor Abuzər Xələfov ABŞ-da "İlin adamı" elan olunmuşdur //Azərbaycan müəllimi.- 2004.- 2 aprel.- S.6.

229. Aslan K., Nəbioğlu M. Təbrik edirik! (prof. A.Xələfov Amerika Bioqrafiya İnstitutu tərəfindən "İlin adamı - 2004" seçilmişdir) //Ulu körpü.- 2004.- 3 aprel.- S.1.

2005

230. Aslan K. "Kitab tarixinin ensiklopediyası" (prof. A.Xələfovun "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi" kitabı haqqında) //Xalq qəzeti.- 2005.- 27 fevral.- S.6.

231. Əhmədov E. Mənəvi irsimiz müasir

dərsliklərdə (prof. A.Xələfovun "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi" adlı kitabı haqqında) //Yeni Azərbaycan.- 2005.- 5 mart.- S.7.

232. Quliyev T. Kitabxanaçılıq işinin tarixi (prof. A.Xələfovun "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi" adlı kitabı haqqında) //Azərbaycan.- 2005.- 12 mart.- S.5.

233. Rzayev S. Milli kitabxana işinin tarixi haqqında ilk dərslik (A.Xələfovun "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi" kitabı haqqında) //Respublika.- 2005.- 10 aprel.- S.4.

234. Aslan K. Kitabxanalarımız tarixi elmi araşdırma aynasında (prof. A.Xələfovun "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi" adlı dərsliyi haqqında) //Xəzər Xəbər.- 2005.- 15 may.- S.28-29.

Rus dilində

235. Исмаилов Х.И. Педагог с большой буквы (Педагоги Бакинского Университета о профессоре А.Халафовым) //Педагожи аләм.- 2005.- №1 (13).- S.16-17.

2006

236. Bayramov A. "Dahi şəxsiyyət, unu-

dulmaz insan” mövzusunda kitab sərgisi təşkil olundu (prof. A.Xələfovun “Heydər Əliyev və Azərbaycan kitabxana işi” adlı kitabın M.F.Axundov adına Milli kitabxanada təqdimat mərasimi ilə əlaqədar) //525-ci qəzet.- 2006.- №85 (2192).- 12 may.

237. Aslan K. Kitabxana quruculuğunda Heydər Əliyev mərhələsi (A.Xələfovun “Heydər Əliyev və Azərbaycan kitabxana işi” kitabı haqqında) //Bakı Universiteti .- 2006.- 25 may.- S.2.

238. Əhmədov E. “Heydər Əliyev və Azərbaycan kitabxana işi” (Prof. A.Xələfovun eyni adlı kitabı haqqında) //Yeni Azərbaycan.- 2006.- 17 iyun.- S.8.

239. Ələsgərov B. “Heydər Əliyev və Azərbaycan kitabxana işi” (prof. A.Xələfovun eyni adlı kitabı haqqında) //Səs.- 2006.- 14 iyul.- S.12.

240. Tahirov K. Ümummillî liderimiz kitabxanaya çox böyük diqqət yetirirdi: Abuzər Xələfovun “Heydər Əliyev və Azərbaycan kitabxana işi” kitabı haqqında //Azərbaycan.- 2006.- 19 iyul.

241. Ələsgərov B. Heydər Əliyev və

Azərbaycanda kitabxana işi (prof. A.Xələfovun eyni adlı kitabı haqqında) //İqtisadiyyat.- 2006.- 28 iyul, 3 avqust.

242. Ələsgərov B. “Heydər Əliyev və Azərbaycan kitabxana işi” (prof. A.Xələfovun eyni adlı kitabı haqqında) //Parlament.- 2006.- 4-11 oktyabr; Səmt küləyi.- 2006.- 4 oktyabr.- S.4.

YARDIMÇI GÖSTƏRİCİLƏR

A.A.XƏLƏFOVUN ƏSƏRLƏRİNİN ƏLİFBA GÖSTƏRİCİSİ

Azərbaycan dilində

- Abuzər Xələfov: Azərbaycanı bundan sonra da işıqlı
gələcəyə yalnız Yeni Azərbaycan Partiyası
apara bilər - 28
- Alovlı vətəndaş, vətənpərvər ziyalı - 50
- AMEA MEK-sı müstəqillik illərində (1991-2004) -
63
- Arif Babayev haqqında dost sözü - 39
- Avtomatlaşdırılmış kitabxana informasiya idarəetmə
sistemləri - 18
- Azərbaycan elminin qızıl fondu - 19, 33.
- Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Programının həyata
keçirilməsində Respublika gənclər
kitabxanasının rolu - 65
- Azərbaycan Respublikası prezidenti İlham Əliyevə -
41(a)
- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab
Heydər Əliyevə - 23
- Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərinin
formalaşmasında Heydər Əliyev irsinin rolu -
14
- Azərbaycanda AMEA mərkəzi kitabxanası

müstəqillik illərində - 48
Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi - 1, 9
Azərbaycanı bundan sonra da işıqlı gələcəyə yalnız
Yeni Azərbaycan Partiyası apara bilər - 30
Barlı-bəhərli ömür - 51
Böyük alim, müdrik el ağsaqqalı - 40
Elektron kataloqların əhəmiyyəti və təşkili
prinsipləri - 49
Əziz və hörmətli Tacəddin müəllim - 54, 55
Gərgin elmi yaradıcılıq axtarışlarının uğurlu bəhrəsi
- 52
Görkəmli filoloq-alim, istedadlı jurnalist - 53
Göyçə həsrəti - 42
Heydər Əliyev: Biblioqrafik məlumat kitabı - 6
Heydər Əliyev əsərlərinin nəşri və təbliği - 20, 35
Heydər Əliyev məktəbinin layiqli yetirməsi - 37
Heydər Əliyevin əməlləri əbədidir - 44
Heydər Əliyevin xatirəsi əbədiləşdirilməlidir - 62
Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi - 10
Heydər Əliyev və Bakı Dövlət Universiteti bir-
birindən ayrılmayan iki böyük varlıqdır - 34
Hidayət haqqında fikirlər - 13
Xalqımızın milli iftixarı - 36
Xalqımızın sevimli ziyahısı - 26
Xatirələrdə əbədi yaşayacaq dahi - 38
2003-cü ilin "Heydər Əliyev ili" elan olunması tarixi

zərurətdir - 31
İlham Əliyev öz andına sadıqdır: İlham Əliyev
ümummillî liderin yolunu uğurla davam
etdirir - 45
İnformasiya cəmiyyəti və kitabxana işi - 43
İnformasiya cəmiyyətinin formalaşmasında
kitabxanaların vəzifələri - 61
İnformasiyalaşmış cəmiyyətin xüsusiyyətləri və
problemləri - 22
XXI əsrin əvvəllərində Azərbaycanda kitabxana
işinin əsas inkişaf istiqamətləri - 11
Qələbə bayramı qeyd olundu - 24
Qədim kitab məbədinə yeni həyat verildi - 29
Kitab öz "ünvan"ına çatdıqda oxunur: Yaxud müasir
dövrə kitabxana-nəşriyyat münasibətlərinin
bəzi xüsusiyyətləri - 25
Kitabxana dünyasına açılan pəncərə - 60
Kitabxana işinin tarixi kursuna giriş - 3
Kitabxanaçılığı qız sənəti hesab etmirəm - 15
Kitabxanaların kompüterləşdirilməsinin əsasları - 12
Kitabxanaşünaslığa giriş - 2, 4, 5
Məktəb kitabxanaları Azərbaycanın müstəqilliyi
şəraitində - 41
"Mən fəxr edirəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin
məzunuyam" - 17
Müasir dövrdə kitabxana fəaliyyətinin əsas

istiqamətləri - 59
Müdrüklüyə aparın yol - 58
Ölkəmizdə ilk fundamental elektron kitabxana - 64
Şərəfli alim ömrü - 46, 47, 56
Şərəfli ömrün zirvəsi - 16
Yazıçı haqqında informasiya mənbəyi - 21, 57
Yubileyiniz mübarək - 27
Zöhrab Əliyev 70 - 32

Rus dilində

Библиотечное дело в Азербайджанской
Республике - 67
Гейдар Алиев: Библиографический справочник -
7
Использование Интернет в библиотеках
Азербайджана - 66
К истории библиотек Азербайджана: Из глубины
веков - 68

İngilis dilində

Heydar Aliyev: Bibliographic reference book - 8

A.A.XƏLƏFOVUN ƏSƏRLƏRİNİN DƏRC OLUNDUĞU MƏNBƏLƏRİN ƏLİFBƏ GÖSTƏRİCİSİ

Azad Azərbaycan - 31, 35, 37, 41 (a)
Azərbaycan - 14, 25, 30
Azərbaycan yolları - 23
Azərnəşr - 10
Bakı Universiteti - 24, 26, 27, 34, 38, 39, 41, 43, 45,
46
Bakı Universiteti Xəbərləri - 18, 49
Bakı Universiteti Nəşriyyatı - 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
12, 19, 20, 48, 51, 52, 54, 55, 56, 58, 59, 61, 65, 67
Bizim əsr - 15
Cəmiyyət və lider - 62
Dahi - 44
Elm - 11, 33, 63
“Əbilov, Zeynalov oğulları” – 50, 57
Ədəbiyyat qəzeti – 21
Xalq qəzeti - 64
İnsan hüquqları - 47
Qərbi Azərbaycan - 36
Mütərcim - 32
Moskva - 66
Nağıl evi - 13
Nurlan - 53

Oğuz eli - 40
Respublika - 17, 22, 29, 60
Ulu Azərbaycan - 28
Ulu körpü - 42
Vestnik BAE - 68
Ziyalı - 16

A.A.XƏLƏFOV HAQQINDA YAZMIŞ MÜƏLLİFLƏRİN ADLAR GÖSTƏRİCİSİ

Axundov A.A. - 87
Alisgəndərov O. - 88
Allahverdiyev B. - 89
Aslan K. - 85, 86, 90, 91, 92, 196, 211, 214, 223,
228, 229, 230, 234, 237
Babazadə V.M. - 93
Bağırov M.A. - 86, 94, 95
Baxşəliyev Z. - 96, 217
Balayeva N. - 209
Bayramov A. - 236
Bayramov D. - 97
Bayramov Q.M. - 98
Budaqov B.Ə. - 99
Bünyatov T.Ə. - 100
Camalova Z - 101
Cəfərov A - 102
Cəfərov N.Q. - 103
Cəfərova A. - 104
Cəlalqızı S. - 178
Elbrus Şahmar - 105
Əbilov Y.Ə. - 123
Əfəndiyeva H. - 106
Əhmədov E. - 107, 181, 231, 238

Əhmədov H. - 108, 203
Ələsgərov B.A. - 239, 241, 242
Əliyev A.M. - 109, 123, 211
Əliyev Z.H. - 186, 189, 219
Əliyev S. - 191
Əsədzadə Ü. - 215
Fikrət - 179
Gərayzadə L. - 177
Hacıyeva Q. - 117
Həbiboğlu V. - 118
Həmidov R. - 119
Həsənov M. - 120
Hüseynov A. - 121
Hüseynov E.B. - 122
Xələfov Ə. - 124
Xəlilov M.S. - 123
İbrahimov Z. - 125
İbrahimova S.H. - 126
İmanov H.R. - 127
İsayev Ə.M. - 128
İslam Z. - 129, 130, 131
İslamova Ş. - 210
İsmayıl Eldar - 132
İsmayılov E.Ə. - 133
İsmayılov X. - 85, 134, 135, 185, 235
İsmayılov N. - 219

İsmayılova H. - 136
İsmixanova T.Ə - 137
Kazımov R. - 84, 138
Kərimov Ə. - 193
Kərimov R. - 139
Qafurova L.Y. - 140
Qasımov A.A. - 141
Qasımov N.A. - 142
Qasıмова F.M. - 143
Qasımzadə F.F. - 144
Qaraqoyunlu A. - 201, 212
Qəndilov S.T. - 145
Qocayeva A. - 198, 216
Quliyev X. - 146
Quliyev S. - 147
Quliyev T.F. - 148, 175, 182, 187, 188, 196, 221, 228, 232
Qurbanov A.İ. - 123
Qurbanov İ.Ə. - 123
Mazanov A.Ə. - 150
Məhərrəmov A.M. - 151
Məmmədəliyev V. - 152
Məmmədov Ə. - 222
Məmmədov M. - 153, 184
Mərdanov M.C. - 154
Musayeva N.N. - 123

Mustafayeva S. - 155
Müseyibov M.A. - 156
Nəbioğlu M. - 229
Nəbiyev B.Ə. - 157
Oqtayqızı H. -194
Orucov H.X. -158
Rüstəmli N. - 213
Rüstəmov Ə.- 159
Rüstəmov F. - 203
Rzayev H. - 207
Rzayev S. - 160, 233
Sadıqov T. - 161
Sadıqova S.A. - 84, 162, 199, 200
Seyidov Y.Ə. - 163
Şeydayev S. - 164
Şəmsizadə M. - 165, 166
Şıxverdiyeva S. - 180
Tağıyev Z.H. - 167
Tahirqızı Ş. - 84, 183, 214
Tahirov K. - 240
Tereşin B.U. -168
Verdiyeva X. - 190
Vəliyev T.İ. - 169
Vəzirova R. - 170
Vüsal Bəxtiyar - 218
Yaqubov M.H. -171

Yaqubov Z.Y. - 172
Zeynalov M.B. -173, 202
Zəngibasarlı M. - 194,197
Zərdabi R. - 174

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

Tərtibçi-müəllifdən -----	4
A.A.Xələfov haqqında görkəmli alimlərin və universitet əməkdaşlarının fikirləri-----	11
Professor Abuzər Xələfovun həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri -----	36
Alimlik zirvəsi -----	61

ƏSƏRLƏRİ

Kitabları -----	84
Elmi məqalələri, tezisləri, müsahibələri və publisist məqalələri-----	87
Rəy verdiyi və redaktə etdiyi əsərlər -----	97
Rəhbərlik etdiyi doktorluq və namizədlik dissertasiyaları-----	100
Elmi-pedaqoji fəaliyyəti və əsərləri haqqında ədəbiyyat -----	102

YARDIMÇI GÖSTƏRİCİLƏR

A.A.Xələfovun əsərlərinin əlifba göstəricisi -----	129
A.A.Xələfovun əsərlərinin dərc olunduğu mənbələrin əlifba göstəricisi -----	133
A.A.Xələfov haqqında yazmış müəlliflərin adlar göstəricisi -----	135

Bədii redaktoru:

Korrektoru:

Kompüter yığıcı: N.K.Şahbazova

Rəssamı:

Çapa imzalanmışdır: _____ 2006

Nəşr çap vərəqi:

Sifariş _____ tirajı _____

«Nağıl Evi» şirkətinin mətbəəsi çap olunmuşdur.
Ünvan: Bakı şəhəri, 28 May 78/5
Tel: 498-56-38